

Pedagogisch beleidsplan Kinderdagverblijf De Zeebaboe

Doelgroep: Ouder(s)/verzorgers, pedagogisch medewerkers, stagiaires, invalkrachten en de locatiemanager

**Dit pedagogisch beleidsplan is geschreven voor kinderdagverblijf De Zeebaboe. Peuteropvang StapYes is onderdeel van De Zeebaboe en valt daarom onder het pedagogisch beleidsplan van De Zeebaboe.*

Versie 2021– 2022

Colofon

Pedagogisch beleidsplan De Zeebaboe

- Doelgroep** : Ouder(s)/verzorger(s), pedagogisch medewerkers, locatiemanager, stagiaires en invalkrachten.
- Versie** : 2021-2022
- Ingangsdatum** : Januari 2021
- Bijbehorende documenten** : Veilig slapen protocol, ziektebeleid, Veiligheid & gezondheidsbeleid, wenprocedure, Algemene voorwaarden, sociale kaart, Huiselijk reglement, observatie protocol, Pedagogisch werkplan STAPYES! Jozefschool/INOVA

Aanpassingen ten aanzien van document 2019-2020:

- Missie kinderdagverblijf De Zeebaboe toegevoegd
- Visie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe aangevuld met "belang van ouders/verzorgers"
- Kop 2.3 "Werkwijze in het kort" toegevoegd
- Kop 2.4 "Inleiding 4 pedagogische doelen" toegevoegd
- Kop 3.2 "Ontwikkelingsgericht kinderopvang" toegevoegd
- Kop 15.2 "eten, drinken & bewegen, gezonde kinderopvang & LekkerFit!" toegevoegd
- Kop 15.3 "slapen" toegevoegd
- Kop 15.4 "Omgaan met zindelijkheid" toegevoegd

Inhoudsopgave

Colofon	2
Voorwoord	5
Inleiding	6
DEEL 1: ALGEMEEN PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN.....	7
1. Doelstelling en functie van de kinderopvang.....	7
2. De Missie en visie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe.....	7
2.1 Missie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe	7
2.2 Visie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe.....	7
2.3 Werkwijze in het kort.....	8
2.4 De vier pedagogische basisdoelen	8
2.5 Emotionele veiligheid bieden	9
2.6 Persoonlijke competenties bieden	9
2.7 Sociale competenties bieden.....	9
3. Ontwikkeling	10
3.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	10
3.2 Ontwikkelingsgericht kinderdagverblijf.....	10
3.3 De taak van De Zeebaboe met betrekking tot de ontwikkeling van het kind	11
3.4 De ontwikkeling van baby's en dreumesen.....	11
3.5 De ontwikkeling en het leren van jonge kinderen	12
3.6 Pedagogische doelen en competenties in de ontwikkeling van peuters	14
3.7 De pedagogisch middelen	15
4. Opvoeding.....	16
4.1 Visie op opvoeding.....	16
4.2 Opvoeding in de kinderopvang.....	16
4.3 Opvoedingsdoelen in de kinderopvang.....	16
5. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	17
6. Overdracht van normen en waarden.....	18
7. Stamgroepen.....	18
7.1 De 3-uurs regeling.....	19
8. Mentor	20
9. Vaste gezichten	21
10. Extra (vaste) dagdelen opvang	21
11. Signaleren van bijzonderheden van het kind door observatie	22
11.1 Observeren	22
11.2 Plannen	22

12. Beroepskracht-kind ratio (BKR)	23
13. Pedagogisch medewerkers, -coach, vrijwilligers en stagiaires.....	23
14. Het vierogenprincipe.....	25
15. Werkwijze	26
15.1 Dagindeling.....	26
15.2 Eten, drinken & bewegen, gezonde kinderopvang & LekkerFit!	29
15.3 Slapen.....	30
15.4 Omgaan met zindelijkheid	30
16. Wenprocedure	31
17. De communicatie met kinderen	31
19. Lichamelijke verzorging en hygiënische leefomgeving	33
20. Voorbeelden richtlijnen	33
21. Omgaan met zieke kinderen.....	34
22. Steunen en stimuleren van spelen en leren	34
23. Spel- en spelmateriaal in de binnen- en buitenruimte.....	35
24. De ruimte	36
25. Samenwerking met de ouders.....	37
26. Kwaliteit	39

Voorwoord

In de wetenschap is men het redelijk eens over wat belangrijk is voor een goede pedagogische kwaliteit van de kinderopvang (Bennett 2008). De kwaliteit van de interactie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen is verreweg de belangrijkste factor. Daarnaast zijn de groepssamenstelling en het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerker bepalend voor de kwaliteit.

De Zeebaboe biedt verantwoorde kinderopvang waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

Belangrijk is een warme en ondersteunende houding, oog hebben voor signalen van de kinderen, ruimte geven voor eigen initiatieven, houvast geven en grenzen stellen, praten met het kind, aandacht voor zijn of haar ontwikkelingsbehoeften en hulp bij het leggen van positieve contacten met leeftijdgenoten. De pedagogisch medewerkers bieden de nodige veiligheid en stimulans in de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden. Door verschillende soorten spel mogelijk te maken, kan het kind zich motorisch, cognitief, creatief en sociaal-emotioneel ontwikkelen.

Door het uitwerken hiervan in dit Pedagogisch Beleidsplan willen wij een helder en door het team onderschreven beleidsplan geven, zodat de pedagogisch medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt en de ouders/verzorgers een duidelijk beeld krijgen wat de kinderopvang voor hen kan betekenen.

In dit Pedagogisch Beleidsplan wordt uiteengezet hoe het beleid in de dagelijkse praktijk vorm krijgt. Tevens biedt kinderdagverblijf De Zeebaboe peuteropvang aan, in de vorm van een peuterspeelzaal. Peuterspeelzaal StapYes is onderdeel van De Zeebaboe en valt daardoor ook onder het pedagogisch beleidsplan van De Zeebaboe. Hierover wordt meer informatie gegeven in de inleiding van het document.

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf De Zeebaboe voor de opvang van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Hierin omschrijven we alle zaken die vanuit wet- en regelgeving vastgelegd behoren te worden én de praktische uitvoering daarvan op onze locatie.

Een pedagogisch beleidsplan laat de visie en het beleid zien waar de organisatie voor staat. Werken met een pedagogisch beleid verhoogt de kwaliteit van het werk en versterkt de samenwerking binnen het team. Het pedagogisch beleidsplan is tevens een belangrijke toetssteen voor onze pedagogisch medewerkers. Het biedt houvast bij het dagelijkse werk met kinderen, geeft richting aan het pedagogisch handelen en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak. Een pedagogisch beleidsplan is nooit helemaal af, het is een 'groeidocument' en zal dus altijd worden aangepast aan de nieuwste ontwikkelingen en eisen binnen de kinderopvang.

Het pedagogisch beleidsplan dat voor u ligt bestaat uit 3 onderdelen waarvan onderdeel 2 en 3 in aparte documenten zijn opgenomen:

Deel 1: In deel 1 is het algemene pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf De Zeebaboe. Hieronder valt het kinderdagverblijf en de peuterspeelzaal/voorschool. Omdat peuteropvang StapYes onderdeel is van kinderdagverblijf De Zeebaboe zal deze ook in het algemene beleidsplan zijn opgenomen.

Deel 2: Deel 2 is een pedagogisch werkplan voor de locatie Rijckevorseschool. Hierin staan de vormen van opvang die kinderdagverblijf De Zeebaboe binnen de Rijckevorseschool biedt. Hieronder vallen de babygroep (de zeesterren), de peutergroep (de zonnestrallen) en StapYes (peuterspeelzaal).

Deel 3: Deel 3 is een pedagogisch werkplan voor locatie de Jozefschool. Hierin staan de vormen van opvang die kinderdagverblijf De Zeebaboe binnen de Jozefschool biedt.

De pedagogisch werkplannen kunnen voortdurend aan de situatie worden aangepast. Mochten er veranderingen komen binnen groepen of de groepsstructuur, kan dit gemakkelijk worden aangepast in het werkplan.

Kinderdagverblijf De Zeebaboe bestaat dus uit meerdere locaties en groepen. Alle locaties van kinderdagverblijf De Zeebaboe zijn gevestigd in basisscholen in Hoek van Holland. Tevens heeft het kinderdagverblijf een eigen moestuin waar de kinderen leren omgaan met groen en de natuur. Hieronder vindt u de locaties van De Zeebaboe;

Locatie INOVA
Tasmanweg 180
3151CJ, Hoek van Holland

Locatie de Jozefschool
Planciusstraat 34
3151BT, Hoek van Holland

**Ten behoeve van de leesbaarheid zal in dit beleidsplan worden gesproken over "ouders", waar gelezen dient te worden "ouders/verzorgers". Met de term "kinderopvang" bedoelen we de opvang in het kinderdagverblijf.*

DEEL 1: ALGEMEEN PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

1. Doelstelling en functie van de kinderopvang

Het doel van de kinderopvang is het bieden van verantwoorde kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. We creëren een leef- en ervaringswereld waarin ruimte wordt geboden aan de eigenheid/uniciteit van elk kind en waarbij aandacht wordt gegeven aan de socialisatie van de kinderen zoals; het samenleven, spelen en leren in groepsverband. Dit wordt gedaan op een manier waarbij elk kind zich prettig voelt en zich kan ontwikkelen. Het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en het stimuleren van kinderen om een volgende stap te zetten in hun ontwikkeling in zijn/haar eigen ontwikkelingsfase. Dit alles gebeurt onder deskundige leiding van de pedagogisch medewerkers in samenwerking met de ouders. Als basis voor deze uitgangspunten geldt o.a. wederzijds vertrouwen, openheid en respect voor elkaars mening, ideeën en culturele waarden.

De kinderopvang heeft een tweeledige functie, namelijk:

- De oudergerichte functie
Ouders in de gelegenheid stellen om activiteiten binnen- en buitenshuis te verrichten, die moeilijk te combineren zijn met de zorg voor jonge kinderen (werk, studie). De gelegenheid bieden om met elkaar en de beroepskrachten in contact te komen om ervaringen uit te wisselen en dagelijkse opvoedingsvragen te stellen.
- De kindgerichte functie
Het bieden van verzorging, begeleiding en opvoeding. In het pedagogisch beleidsplan gaan wij vooral in op de kindgerichte functie.

2. De Missie en visie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe

2.1 Missie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe

De voertaal van Kinderdagverblijf De Zeebaboe is Nederlands. Kinderdagverblijf De Zeebaboe biedt opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Kinderen krijgen binnen onze kinderopvang de mogelijkheid om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen van elk individueel kind. In samenspraak met u als ouder/verzorger, verzorgen wij uw kind, voeden het op en stimuleren het in zijn of haar ontwikkeling. Hierbij staat uw kind en zijn of haar identiteit centraal. Onze uitgangspunt is dat elk kind uniek is. Elk kind heeft zijn eigen tempo en kwaliteiten, met respect passen wij onze tempo aan de kinderen en proberen wij de kinderen individueel te helpen ontwikkelen. Kinderdagverblijf De Zeebaboe en zijn pedagogisch medewerkers staan met respect voor elkaar, openheid, persoonlijke communicatie, geborgenheid, veiligheid en een vertrouwde omgeving, die als een thuis is voor de kinderen én voor u als ouder/verzorger.

2.2 Visie van Kinderdagverblijf De Zeebaboe

Kinderdagverblijf De Zeebaboe staat voor professionele, kleinschalige en flexibele kinderopvang. Met persoonlijke aandacht in een veilige en vertrouwde omgeving, vaste pedagogisch medewerkers, een goed contact met ouders, maar bovenal is het een plek waar kinderen zich veilig en thuis voelen en mogelijkheden krijgen om hun talenten en mogelijkheden tot ontwikkeling te brengen.

Kinderdagverblijf De Zeebaboe gaat er vanuit dat ieder kind uniek is met zijn eigen tempo en kwaliteiten, en benaderen hen dan ook als individu. Alle kinderen samen maken met elkaar de "groep". De diversiteit van de kinderen maakt dat er een uitdagende omgeving wordt geboden. Dit doen wij door kinderen actief en zelfstandig (voor hoever de ontwikkeling dit toelaat) deel te laten nemen aan, passende activiteiten, gedurende de dag. We laten ieder kind in zijn waarde en

respecteren het individu door ons aan te passen aan de ontwikkeling van het kind. Dit doen wij bijvoorbeeld door te werken met het VVE programma Uk & Puk. De medewerkers van kinderdagverblijf De Zeebaboe luisteren en kijken naar de kinderen en sluiten aan bij wat de kinderen kunnen én willen. Vanuit deze visie stimuleert kinderdagverblijf De Zeebaboe de algehele ontwikkeling van de kinderen. Zoals beschreven staat het kind staat bij ons centraal. Wat wij erg belangrijk vinden is om op een lijn te staan met ouders/verzorgers en aan de wensen en belangen te voldoen, het bijdragen aan de zorg die zij aan ons overdragen nemen wij zeer serieus. Wij hechten grote waarde aan respect, openheid, veiligheid, kwaliteit en een persoonlijke benadering ten aanzien van alle ouders, kinderen, medewerkers en andere betrokkenen.

Wat betekent dit voor de kinderen die bij Kinderdagverblijf De Zeebaboe komen?

- Het kind staat bij ons centraal
- Elk kind is een unieke persoon
- Elk kind heeft zijn eigen tempo
- Elk kind heeft zijn eigen unieke kwaliteiten
- Elk kind leert wat van elkaar wij ontdekken samen en wij groeien met elkaar op
- Bij kinderdagverblijf De Zeebaboe leren wij elke dag weer iets nieuws
- Bij Kinderdagverblijf De Zeebaboe pas jij je kennis en ervaringen toe.
- Samen brengen wij een gezellige, persoonlijke, vertrouwde tijd met elkaar door.

Wat betekent dit voor ouders/verzorgers die bij Kinderdagverblijf De Zeebaboe komen?

Wij bieden uw kind een veilige, vertrouwde, huiselijke omgeving. Samen met u kijken wij hoe wij het beste met onze kinderopvang aan kunnen sluiten op uw wensen, opvoeding, verzorging en ontwikkeling van uw kind.

2.3 Werkwijze in het kort

Elke kind groeit op met zijn eigen normen, waarden en cultuur. Wij gebruiken ook andere regels dan thuis. Kinderen wennen snel om onderscheid te maken tussen thuis en kinderopvang. Wij proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de opvoeding van de ouders. Om dit zo goed mogelijk te handelen en naar de wensen van de ouders te gaan werken leggen wij veel over met ouders. Wij bieden geborgenheid voor kinderen en wij bieden ook vrijheid om zich te ontwikkelen. Elk kind is uniek en elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en kwaliteit. Wij proberen de kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren.

2.4 De vier pedagogische basisdoelen

In de Wet Kinderopvang staat vermeld dat de activiteiten van Kinderdagverblijf De Zeebaboe gericht moeten zijn op onderstaande vier pedagogische doelen. Het zijn de hoofddoelen in ons werken en worden daarom wel de 'basale' doelen genoemd.

- **Bieden van fysieke en emotionele veiligheid;** kinderen leren omgaan met verschillende soorten gebeurtenissen waar een kind mee te maken kan krijgen zoals een verhuizing, ziekte, overlijden of een scheiding van ouders. Kinderen moeten zich thuis en op hun gemak voelen in de groep.
- **Verwerven van persoonlijke competenties;** kinderen moeten worden gestimuleerd om zich zowel verstandelijk (cognitief) als motorisch (lichamelijk) te ontwikkelen. Met verstandelijke of cognitieve ontwikkeling wordt kennis bedoeld: dat wat de kinderen weten. De motorische of lichamelijke ontwikkeling heeft te maken met opgroeien en bewegen.
- **Verwerven van sociale competenties;** door op een goede manier samen met elkaar te spelen kunnen kinderen veel van elkaar leren.
- **Overdragen van normen en waarden;** kinderen moeten leren zich te houden aan afspraken en regels op de groep, rekening te houden met elkaar, op respectvolle manier met elkaar omgaan. Het gaat bij overdragen van normen en waarden om stimulering van de gewetensontwikkeling; kinderen leren wat

hoort en wat niet. Deze basisdoelen en hoe wij te werk gaan met de ontwikkelingsaspecten en de ontwikkelingsfasen van kinderen van 0 tot 4 jaar worden in dit pedagogisch beleidsplan verder uitgewerkt.

2.5 Emotionele veiligheid bieden

Emotionele veiligheid, het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang. Een kind dat zich niet veilig voelt in een omgeving, is niet in staat om indrukken en ervaringen op te doen.

Wij dragen bij aan de emotionele veiligheid door;

- Vaste en sensitieve verzorgers/groepsleiding.
- De aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten. De inrichting van de omgeving, groep en tuin. De kinderen herkennen de hoekjes en plekken
- Voor rust en actie zijn van elkaar gescheiden. Wij praten nooit over de ouders of kinderen in het bijzijn van de kinderen
- Kinderen zelf te laten kiezen om wel of niet met een gezamenlijke activiteit mee te doen, geen verplichting van maken.
- Door een huiselijke, veilige en warme sfeer te bieden

2.6 Persoonlijke competenties bieden

Het aanbieden van uitdagende spelvormen, methodieken en speelgoed stimuleren de persoonlijke ontwikkeling van een kind. Met persoonlijke competenties wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei typen problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Hierbij komen zelfvertrouwen en voor zichzelf zinvol bezig zijn om de hoek kijken. Voorbeelden hiervan zijn: het leren van de Nederlandse taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Exploratie en spel worden bij De Zeebaboe bevorderd door; de inrichting van de ruimte aan te passen en het aanbod van materialen en activiteiten, de vaardigheden van groepsleidsters in het uitlokken en begeleiden van spel en de aanwezigheid van goede relaties met bekende leeftijdsgenoten.

Wij dragen bij aan het ontwikkelen van persoonlijke competenties door;

- Bij baby's te laten voelen aan speeltjes of materialen
- Bij een dreumes peuter laten kiezen welke boekje hij/zij voorgelezen wil hebben
- Grenzen te verleggen, steeds een stapje moeilijker te maken met bijvoorbeeld puzzels (verrijken)
- De talenten van een kind te erkennen en er aandacht aan te geven
- Kinderen stimuleren om zelfstandig activiteiten te ondernemen, bijv. jas aantrekken, schoenen pakken
- De veerkracht en flexibiliteit stimuleren wij door bijvoorbeeld in de tuin te picknicken in plaats van binnen aan tafel of tijdens een ruzie de kinderen zelf de oplossing te laten bedenken

2.7 Sociale competenties bieden

Het begrip "sociale competenties" omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samen werken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met

leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen van groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen en ontwikkelen van sociale competenties.

Wij dragen bij aan de ontwikkeling van sociale competenties door;

- Het goede voorbeeld te geven door vriendelijk en geduldig te reageren
- Goed naar elkaar te luisteren en met de kinderen te praten en niet alleen tegen de kinderen, én op ooghoogte met de kinderen te praten
- Samen spel bijv. Een bal naar elkaar toe rollen terwijl de leidster dicht bij de kinderen zit
- Elkaar te helpen door bijv. Iemands schoentjes aan te geven
- Conflicten te voorkomen door bijv. Het leren delen van speelmateriaal. Hierin ook kinderen de mogelijkheid bieden om conflicten eerst ZELF op te lossen.
- De kinderen altijd bij de voornaam te noemen en elkaar ook bij naam te leren noemen.
- Kinderen te complimenteren/belonen als ze iets liefs of goeds hebben gedaan, dit is erg belangrijk voor het zelfvertrouwen van het kind. Let hierbij op, als een kind iets niet "liefs" doet, dat het gedrag van het kind dan als "niet lief" wordt benoemd en niet het kind zelf!!
- Als we de kinderen verschonen praten en spelen we met de kinderen. We zijn dan betrokken bij dat ene kind. **We leggen onze handelingen uit** en gaan met respect om met de lichaamsdelen van het kind.
- Straffen bestaat bij ons uit 2x waarschuwen en wanneer dit niet helpt het kind tijdelijk uit de situatie halen en een rustige activiteit aan tafel geven om even tot zichzelf te komen

3. Ontwikkeling

3.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen

Een kindje wordt geboren. Het krijgt de mogelijkheid om zijn eigen talenten en mogelijkheden te ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt deze talenten en mogelijkheden in zijn eigen tempo. Het kind is nieuwsgierig en onderzoekend, is gericht op het maken van contact met andere kinderen en volwassenen en zal proberen reacties uit te lokken om de interactie op gang te brengen. Elk kind ontdekt, ziet en leert door ervaringen op te doen. Elk kind is anders, elk kind is uniek! De omgeving van het kind (bijvoorbeeld; ouders, pedagogisch medewerkers, school) beïnvloedt de ontwikkeling van dat unieke kind en helpt het zijn talenten en mogelijkheden waar te maken. Het kind beïnvloedt ook de omgeving, er is een voortdurende en wisselwerking tussen de eigen aanleg en opgedane ervaringen. Als kinderopvang zijn wij een onderdeel van de omgeving van het kind, op deze manier kunnen en willen wij een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind in samenwerking met de ouders met als basis wederzijds vertrouwen, openheid, structuur, duidelijkheid en respect.

3.2 Ontwikkelingsgericht kinderdagverblijf

De werkwijze van Kinderdagverblijf De Zeebaboe kan het beste worden omschreven als een ontwikkelingsgerichte werkwijze. Hiermee bedoelen we dat in ons werk bewust die activiteiten worden aangeboden die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind en – natuurlijk - het kind stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Ons pedagogisch beleidsplan, onze werkwijzen en handelen is niet alleen gebaseerd op één pedagoog maar geïnspireerd door verschillende pedagogen en pedagogische stromingen. Wij geloven dat elk pedagoog en elke stroming een goede inbreng heeft voor de ontwikkeling van de kinderen. Zo werken wij met de inspiraties en de theorie van pedagoog Thomas Gordon, Emmy Pikler, en de hechtingstheorie van Bowlby. Om een indruk te krijgen van de verschillende deskundigen en hun ideeën, beschrijven we hieronder kort de verschillende theorieën. Verschillende pedagogen ontwikkelden een visie op interacties tussen volwassenen en kinderen. Thomas Gordon legt bijvoorbeeld de nadruk op de **gelijkwaardigheid in relaties**, Emmi Pikler stelt dat je baby's in een groep vooral tijdens de dagelijkse verzorging **intensief aandacht** moet geven en John Bowlby benadrukte met zijn hechtingstheorie juist het **belang van de aanwezigheid en betrokkenheid**

van de opvoeder. Hij heeft hiermee een beweging tot stand gebracht in de psychologie waarmee de hechting en ontwikkeling van kinderen nauwkeurig onderzocht kunnen worden. Tot op de dag van vandaag is zijn werk nog de inspiratie voor onderzoekers in de psychologie. In het kader van zijn hechtingstheorie definieerde John Bowlby ook de term “kinderen zoeken de nabijheid van vaste verzorgers, waardoor ze zich veilig kunnen voelen”. Veiligheid voel je bij vertrouwde omgeving. Een vertrouwde veilige groep creëer je door vaste leidsters, vaste invalkrachten en stagiaires. Vaste gezichten hechten op een gezonde, vertrouwde en veilige relatie.

3.3 De taak van De Zeebaboe met betrekking tot de ontwikkeling van het kind

Voor de kinderen moet de omgeving tegemoetkomen aan de behoefte ervaringen op te doen. Wij hebben de taak de kinderen daarin te stimuleren. Als basis voor het zich kunnen ontwikkelen is een sfeer van veiligheid en vertrouwen nodig.

Het kinderdagverblijf moet voor die veiligheid en vertrouwen zorgen. Het belang van het kind moet, waar mogelijk, doorslaggevend zijn. Van de pedagogisch medewerkers mag worden verwacht dat zij de belangen van de kinderen kunnen herkennen en de kinderen serieus nemen (sensitief en responsief reageren). Wij stimuleren de zelfstandigheid van het kind door hen zelfstandig te laten ontdekken en onderzoeken, waarbij we uitgaan van zijn/haar mogelijkheden. Ook gaan wij in op wat het kind zelf aangeeft door actief te luisteren (respect voor autonomie).

3.4 De ontwikkeling van baby's en dreumesen

- **Lichamelijke en motorische ontwikkeling van een baby:**

De lichamelijke en motorische ontwikkeling heeft te maken met het kunnen omgaan met de eigen lichamelijke mogelijkheden en beperkingen. Baby's worden vooral uitgedaagd met bewegingsspelletjes, waarbij het gaat om een combinatie tussen bewegen en zintuigen. Een baby voelt aan voorwerpen, kijkt naar vormen, en luistert naar prikkels uit de omgeving. Hierdoor gaat de baby onderzoeken. De zintuiglijke ontwikkeling is in volle gang. De baby ontdekt zijn handen en voeten en alles wordt bewogen en uitgetoet. Al spelend oefent een baby zo al zijn spieren en krijgt er steeds meer controle over.

De baby krijgt bij De Zeebaboe verschillende materialen aangeboden die voornamelijk gericht zijn op de zintuigen. Speelgoed waarnaar ze kunnen kijken en geluid kunnen laten maken, bijv. knisperboekjes, piepspeeltjes, rammelaars. Baby's kunnen ook spelen onder de babygym, of even ontspannen in een wipstoeltje. Zachte knuffels (die regelmatig worden gewassen), een zachte bal om mee te rollen. Bij het aanreiken van deze materialen wordt rekening gehouden met overprikkeling. Dit doen wij door de prikkelreductie weg te nemen wanneer deze overmatig wordt. Hierbij kan gedacht worden aan het scheiden van de grote en kleine kinderen, het wegnemen van overbodige “geluiden” of het sorteren van speelgoed op kleur, textuur en geluid.

Tijdens de dagelijks terugkerende handelingen wordt ook de fijne motoriek geoefend. Bijvoorbeeld als baby's worden gestimuleerd om over te gaan van de fles naar de tuitbeker. Na verloop van tijd kan de baby zelf een stukje brood van zijn bordje pakken. Iets vastpakken in de handjes om te tekenen/verven. Als de baby leert staan, leert het zijn bewegingen te beheersen. Ze krijgen ook de drang om andere dingen te laten bewegen, bijv. een trek –of duw karretje, of een loopfietsje.

- **Cognitieve ontwikkeling van een baby:**

Een baby is de eerste maanden van zijn leven vooral bezig met reflectieve handelingen. Al snel maakt dit plaats voor een gerichte ontwikkeling. Het aanhoren van taal en interactie met anderen is erg belangrijk. De baby's krijgen veel aandacht, er wordt tegen hen gepraat, gezongen en o.a. “kiekeboe” spelletjes gespeeld. Dit geeft een baby zelfvertrouwen, de volwassene “verdwijnt” niet als hij/zij uit het zicht is. Een baby van een half jaar kan zich dingen herinneren. Wat op zijn weg komt, probeert de baby vast te leggen in zijn geheugen. De oudere baby begint te beseffen dat er dingen zijn die wel en niet mogen. Het aantal regels

dat hij kan bevatten is nog klein. Consequent zijn in wat wel en niet mag is nu belangrijk bij De Zeebaboe.

De oudere baby wil ook graag, naast dat hij zelf op onderzoek uitgaat, dingen imiteren. Hierdoor leert hij hoe iets werkt en zal dat eindeloos blijven herhalen, bijv. iets open en dicht doen. Pedagogisch medewerkers gaan mee in dit spel van de baby waardoor er een soort rollenspel ontstaat. Door veel te zingen, te praten, en klanken te maken worden kinderen in een taalrijke omgeving opgevangen.

- **Taalontwikkeling:**

Bij een dreumes gaat de taalontwikkeling erg snel. Het is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De pedagogisch medewerker speelt hier een actieve rol in door goed naar het kind te luisteren en met hem/haar te praten (praten en uitleggen). Belangrijk is dat er niet in brabbeltaal wordt teruggesproken, maar in duidelijk en correct Nederlands. Zo gaat de dreumes vanzelf de juiste woorden overnemen. Zingen met de kinderen is een belangrijke activiteit om de taalontwikkeling te stimuleren. Zingen doen we gedurende dag, maar ook op vaste momenten in de ochtend en middag, bij het eten, en drinken. De ontwikkeling van het denken neemt bij de dreumes een grote sprong. Dit komt omdat er een grote relatie is tussen denken en taal. De werkelijkheid wordt vastgelegd in woorden en namen. Hierdoor wordt voor de dreumes het ordenen, rangschikken en dingen met elkaar in relatie brengen mogelijk.

3.5 De ontwikkeling en het leren van jonge kinderen

Wanneer een kind over gaat van dreumes naar peuter leert het ontzettend veel en snel. Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen leerlijn. Het is dan ook van groot belang dat de pedagogisch medewerkers van kinderdagverblijf De Zeebaboe op deze ontwikkelingslijn inspelen. De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij de manier waarop jonge kinderen leren. Belangrijke kenmerken daarvan zijn:

- **Actief leren en totale betrokkenheid bij wat ze doen (holisme)**
Leren door handelen, uitproberen en ontdekken door te voelen, proeven, ruiken, horen, ervaren; door te doen en kijken wat dat teweegbrengt.
- **Spelend leren, door de verschillende spelvormen**
 - bewegingsspel;
 - fantasiespel;
 - speel-leerspelletjes;
 - onderzoekend- en verkennend- spel(exploratief) en constructiespel.
- **Kijken en imiteren**
- **Spelend leren, door de verschillende spelvormen**
- **Herhalingen, dagritme en rituelen**
Herhalende opeenvolging van gebeurtenissen maken de wereld begrijpelijk en voorspelbaar
- **Meehelpen en meedoen**
Helpen vergroot het zelfvertrouwen van kinderen en het versterkt het wij-gevoel in de groep.
- **Benoemen**
Door de taal leren de kinderen de wereld om zich heen beter kennen
- **Ervaringen uiten en vormgeven**
Verbaal en non-verbaal leren kinderen indrukken vorm te geven en te communiceren
- **Diversiteit**
Pedagogisch medewerkers hebben oog voor individuele en culturele verschillen tussen de kinderen en ouders en zullen hier ook op inspelen tijdens activiteiten. Deze activiteiten worden ook vorm gegeven door ons VVE programma Uk&Puk.

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling:

Spelen en bezig zijn, is leren voor kinderen. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening binnen de wereld van het kind. De pedagogisch medewerker legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om dingen zelf te verwoorden. Regelmatig doet de pedagogisch medewerker een beroep op het vermogen van de kinderen om oplossingen te zoeken voor problemen. De kinderen worden bij De Zeebaboe gestimuleerd in hun ontwikkeling door het aanbieden van een grote diversiteit in materiaal. De aangeboden activiteiten sluiten aan bij de interesse van het kind. Wanneer de interesse van het kind gewekt is, is de concentratie immers groter. De pedagogisch medewerkers proberen situaties te creëren waardoor de kinderen zich uitgedaagd voelen.

Kinderen ontdekken de wereld om zich heen spelenderwijs. Puzzels, spelletjes, kleuren en vormen stimuleren het denkvermogen. Ook voorleesboeken en seizoenthema's spelen hierbij een rol. Het helpt het kind bij het waarnemen, ordenen en sorteren van het leren. Dat een kind zelfstandig oplossingen leert bedenken voor problemen is van groot belang voor de verstandelijke ontwikkeling. Dat gebeurt als ze bijvoorbeeld zelf een puzzel proberen te maken.

Taalontwikkeling:

De cognitieve (taal)competenties worden gevormd door allerlei fantasiespelletjes te spelen. Kinderen moeten zich dan voorstellen dat ze bijvoorbeeld in een bus zitten. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen meesturen, toeteren, deuren open en dicht doen, lichten aan en uit doen enz. Ook de allerkleinsten worden betrokken bij dit spel, zij doen al snel mee met allerlei gebaren die erbij horen. De pedagogisch medewerkers van De Zeebaboe spreken en schrijven goed Nederlands. Zij praten en zingen veel met de kinderen en benoemen hun handelen zodat de woordenschat van de kinderen wordt vergroot. Ook weten de kinderen op deze manier waar ze aan toe zijn. Er wordt veel gezongen en interactief voorgelezen (kinderen worden betrokken bij het verhaal, waardoor de communicatie wordt gestimuleerd en de fantasie wordt geprikkeld). Regelmatig gaan we met een groepje kinderen naar de bibliotheek. De kinderen mogen dan zelf een boekje uitzoeken om te lenen. Ook gaan we vaak naar de vlakbij gelegen kinderboerderij. Hier zien de kinderen de dieren uit de boekjes waaruit voorgelezen wordt in het "echt".

Stimuleren van motorische ontwikkeling:

De lichamelijke of motorische ontwikkeling is onder te verdelen in grove motoriek (lopen, klimmen, springen, hoepelen) en fijne motoriek (potlood vasthouden, spelen met bouwstenen, rijgen van kralen, kleien). Beide ontwikkelingen zijn belangrijk voor het goed functioneren van het lichaam. De Zeebaboe biedt de kinderen afhankelijk van de motoriek, verschillende soorten materiaal aan. Al deze materialen hebben een gericht doel. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om binnen én buiten bezig te zijn met bewegen.

Begeleiden van de creatieve ontwikkeling:

Door het kind kennis te laten maken met verschillende materialen, zoals zand, klei en verf, stimuleert De Zeebaboe de creativiteit. De kinderen kunnen zich vrij uitleven. Ook verven, plakken, tekenen en kleuren behoren tot de mogelijkheden. De pedagogisch medewerkers prikkelen de fantasie van de kinderen door ze te laten experimenteren met verschillende materialen. Vooral de fijne motoriek en het concentratievermogen worden zo spelenderwijs geactiveerd.

Omggaan met eigen mogelijkheden:

De pedagogisch medewerkers stimuleren en activeren kinderen in het onderzoeken van hun eigen mogelijkheden, zodat kinderen (en hun ouders) merken dat zij veel meer kunnen dan zij misschien dachten. Door rekening te houden met het individuele ontwikkelingsniveau van elke kind en de kinderen in hun waarde te laten, geven de pedagogisch medewerkers het signaal af dat zij vertrouwen hebben in wat het kind kan. Kinderen worden daarom nooit met elkaar vergeleken, want de

ontwikkeling van het ene kind is namelijk geen maatstaf voor het andere kind. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de cognitieve en motorische ontwikkeling, maar ook voor de sociale ontwikkeling.

Omgaan met conflicten:

Indien er een conflict bestaat, is het goed om te laten zien dat het kind het probleem ook zelf kan oplossen. Kinderen hebben vertrouwen in hun eigen mogelijkheden wanneer ze ervaren dat ze met bepaald gedrag ruzies oplossen of van een onveilige situatie een veilige weten te maken. Als er te snel ingegrepen wordt of moeilijke situaties voorkomen worden, missen de kinderen de mogelijkheid om te ervaren dat hun eigen gedrag invloed heeft op (de gevolgen van) een situatie.

Leren samenwerken:

De pedagogisch medewerkers laten kinderen soms in koppels werken aan een 'project'. De pedagogisch medewerkers selecteren de kinderen dan op hun kwaliteiten en vaardigheden en laten ze als team aan een opdracht werken. Hiermee leren de kinderen ook de kwaliteiten van andere kinderen herkennen. Zodoende ervaren de kinderen de toegevoegde waarde van samenwerken met andere kinderen.

3.6 Pedagogische doelen en competenties in de ontwikkeling van peuters

Jonge kinderen moeten zich breed en in eigen tempo kunnen ontwikkelen, maar kinderen willen ook groot worden. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat hun ouders en pedagogische medewerkers hen de vaardigheden en kennis leren die ze nodig hebben bij het volgende stapje in hun ontwikkeling. De ontwikkeling van kinderen hoort een doorgaande lijn te zijn.

"EIGEN TEMPO

ALS HET KIND IN ZIJN EIGEN TEMPO EEN BEWEGING MAG OEFENEN, HEEFT DAT HET VOORDEEL DAT HET DIE BEWEGING PAS ZAL GAAN UITVOEREN ALS HET ER AAN TOE IS EN ZICH ER VOLDOENDE ZEKER IN VOELT. DAT HEEFT WEER UITSTEKENDE KWALITEIT VAN ZIJN NIEUWE PRESTATIES TOT GEVOLG. HET IS DUIDELIJK DAT DEZE KWALITEIT, DIE HET KIND HET GEVOEL VAN TOTALE ZEKERHEID GEEFT, HELPT ZIJN ZELFVERTROUWEN TE ONTWIKKELEN"

Kinderen zijn trots op wat ze kunnen. Ze willen dat laten zien en delen, daarom hebben we de competenties vertaald in hun woorden. Zo komen we tot de volgende soorten van competenties:

- emotionele competenties
"kijk, ik mag er zijn"
- sociale competenties
"kijk, we doen het samen"
- motorisch- zintuiglijke competenties
"kijk, ik kan het zelf, het lukt me"
- cognitieve competenties
"kijk, ik voel, denk en ontdek"
- taal en communicatieve competenties
"luister, ik kan het zelf zeggen"
- morele competenties
"kijk, ik ben een lief, goed kind"
- expressieve en beeldende competenties
"kijk, ik kan dansen, zingen en iets maken"

De ontwikkeling en leerwegen van kinderen zijn vaak heel verschillend. Zowel qua tempo als qua inhoud. Variaties zijn normaal, jonge kinderen hebben het nodig om zich in hun eigen tempo te ontwikkelen. Spontane nieuwsgierigheid, rust en herhaling, opgaan in spel zijn wezenlijke kenmerken van hun leren.

Dit spontane leren kan bedreigd worden door een te grote doelgerichte bemoeienis van de pedagogisch medewerkers met de kinderen. Voor het juiste evenwicht tussen kind volgen en

nietsdoen enerzijds en actief stimuleren en interveniëren anderzijds is wijsheid nodig. Constant bewust zijn van het eigen handelen en overleg met collega's en ouders dragen hieraan bij.

"COMPETENTIES

ONDER "COMPETENTIES" WORDT VERSTAAN EEN SAMENHANGEND GEHEEL VAN MOTIVATIE EN HOUDING; KENNIS EN INZICHT; EN VAARDIGHEDEN. BIJVOORBEELD DE COMPETENTIE "ZELFREDZAAMHEID". DEZE HEEFT BETREKKING OP DE MOTIVATIE EN HOUDING OM VOORZICHTZELF TE WILLEN ZORGEN; OP KENNIS EN INZICHT HOE JE VOOR JEZELF KUNT ZORGEN; EN OP DE DAARBIJ BEHORENDE PRAKTISCHE VAARDIGHEDEN"

3.7 De pedagogisch middelen

Kinderdagverblijf De Zeebaboe gaat uit van vijf pedagogische middelen om de pedagogische doelen te bereiken. Deze vijf middelen zijn even belangrijk, ze staan in willekeurige volgorde.

1. De pedagogisch medewerker

- De pedagogisch medewerker stimuleert de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van kinderen
- De pedagogisch medewerker vervult een voorbeeldfunctie
- Pedagogisch medewerkers zijn als team verantwoordelijk voor de organisatie en met de naaste collega's voor de groep. Teamwork betekent: elkaar steunen, afspraken maken, (dagelijks) overleg, elkaar aanvullen en inspireren. Goede collega's voelen elkaar aan en zijn op elkaar ingespeeld. Ze kunnen op elkaar bouwen en hebben aan een half woord of een blik genoeg. De organisatie zorgt voor de benodigde voorwaarden, zoals overleg- en studietijd, om het goed functioneren van de medewerkers te kunnen realiseren. Tevens is een gezonde, plezierige en uitdagende werkomgeving voor de pedagogische medewerkers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren.

Niet alleen aan de richtlijnen voor gezond en ergonomisch werken wordt voldaan, maar er is ook aandacht voor comfort, de mogelijkheid om rustig met een ouder te praten en ruimte om werk voor te bereiden of om observaties uit te werken.

2. De groep

Groepsdynamica; het deel uitmaken van een groep stimuleert de ontwikkeling van kinderen. Het kind krijgt door het vervullen en oefenen van verschillende rollen in de groep, een beter zelfbeeld en meer zelfvertrouwen. Vertrouwde gezichten bevorderen vriendschappen.

3. Activiteitsaanbod

- Het aanbieden van activiteiten aan de kinderen is een belangrijk middel waarmee de verschillende opvoedingsdoelen bereikt kunnen worden.
- Het aanbod is gevarieerd en stimuleert creativiteit, cognitie, taal, communicatie en motoriek
- Het aanbod is afwisselend in drukke en rustige, groeps- en individuele activiteiten en komt tegemoet aan de behoefte en interesse van alle kinderen.

**Voor meer informatie over het activiteitsaanbod, zie pagina 30, hoofdstuk "Spel en spelmaterial"*

4. Omgeving: inrichting en spelmaterial

- De inrichting van de ruimten waar kinderen verblijven is veilig en uitnodigend. In de ruimtes (binnen en buiten) is voldoende gelegenheid te kiezen.
- Het spelmaterial draagt bij aan het bereiken van de pedagogische doelen.

**Voor meer informatie over het activiteitsaanbod, zie pagina 30, hoofdstuk "Spel en spelmaterial" en pagina 31, hoofdstuk "Ruimte"*

5. De ouders/ oudercomponent

- De pedagogisch medewerker zet zich met de ouders in tot goede afspraken en afstemming te komen. Samenwerking, afstemming en vertrouwen tussen de ouders en pedagogisch medewerker zijn hierbij belangrijk.
- Overdracht en gesprekken
- Ouders worden op verschillende momenten geïnformeerd over de wijze waarop hun kind zich ontwikkelt.
- In het VVE-programma verwijst de oudercomponent naar het versterken van de relatie tussen ouder en kind. Ouders verwerven inzicht in de ontwikkeling van hun kind en kunnen hun kind beter ondersteunen.

**Voor meer informatie zie pagina 32, hoofdstuk "Samenwerking met ouders"*

4. Opvoeding

4.1 Visie op opvoeding

Zoals beschreven in de visie op de ontwikkeling, treedt een kind de wereld zelf actief tegemoet. Hij/zij heeft daar hulp bij nodig vanuit de omgeving (bijvoorbeeld door een volwassene, leeftijdsgenoten, pedagogisch medewerkers etc.) om deze "ontwikkelingsreis" te maken. Opvoeden is een menselijke interactie tussen kind en opvoeder waaraan beiden een aandeel hebben en wat zij samen vormgeven. De interactie tussen kind en opvoeders wordt ook beïnvloed door de cultuur en de samenleving. Hierdoor wordt bepaald welke regels, normen, waarden en begrippen worden overgedragen op het kind.

4.2 Opvoeding in de kinderopvang

De ouders zijn de eerstverantwoordelijken in de opvoeding van hun kind. Een kind dat de opvang bezoekt, maakt deel uit van verschillende opvoedingssituaties. De taak die de kinderopvang heeft ten aanzien van de opvoeding is aanvullend aan de opvoeding thuis. De kinderopvang heeft wel een eigen verantwoordelijkheid voor een stukje opvoeding van het kind binnen de groepsopvang. De ouders blijven echter eindverantwoordelijk voor de totale opvoeding. Voor de kinderen is de situatie in de kinderopvang een andersoortige ervaring dan de thuissituatie: er zijn meer kinderen, een kindvriendelijke omgeving, meer mogelijkheden wat betreft spel(materiaal) en de pedagogisch medewerkers die naast de ouders betrokken worden bij de opvoeding van het kind.

Continuïteit in de opvang en een voor het kind herkenbare en evenwichtige groepsstructuur zijn van belang. Een goede afstemming van de verschillende opvoedingssituaties is belangrijk, zowel voor het kind als de betrokken opvoeders. Deze afstemming zal in goed overleg met de ouders en door het regelmatig uitwisselen van ervaringen moeten plaatsvinden.

4.3 Opvoedingsdoelen in de kinderopvang

De Zeebaboe ziet het als haar taak om een opvoedingssituatie te creëren, waarin ieder kind zich maximaal kan ontwikkelen en ontplooien. Wij willen dit bereiken door een opvoedingsklimaat te scheppen waarin goede verzorging wordt geboden. Hierbij krijgen veiligheid, hygiëne en een warme persoonlijke begeleiding van de kinderen veel aandacht.

Hierbij zijn de pedagogische basisdoelen:

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid (heeft het kind het naar zijn zin?).
2. Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties (heeft het kind iets geleerd wat zinvol voor hem is?).
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties (heeft het kind met andere kinderen gespeeld?).

4. Kinderen de gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken (heeft het kind geleerd om op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?).

5. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Kinderen moeten het zichtbaar naar hun zin hebben. Ze moeten lekker kunnen spelen in een veilige en vertrouwde omgeving. Deze randvoorwaarden worden grotendeels bepaald door de pedagogisch medewerker, de ruimte waarin ze zich bevinden en het contact met andere kinderen. Als een kind zich onveilig voelt, zal het zich niet gemakkelijk openstellen voor het aanleren van nieuwe vaardigheden.

De Zeebaboe biedt door zijn kleinschaligheid op diverse manieren kinderen een gevoel van emotionele veiligheid en de ruimte voor hechting. Omdat we maar vier groepen hebben, waarvan twee groepen StapYes en een relatief klein en vast team, kunnen kinderen zich hechten aan de pedagogisch medewerkers, zie ook het kopje "vaste gezichten, op pagina 18" verderop in het beleidsplan.

Pedagogisch medewerkers knuffelen veel met de kinderen en laten hen voelen dat ze welkom zijn. Door het werken met horizontale groepen kunnen kinderen gericht aandacht krijgen die past bij hun ontwikkelingsniveau. Door het bieden van een vaste structuur en dagritme gedurende de dag, weten de kinderen waar ze aan toe zijn en zorgt dit voor rust en een veilig gevoel.

Gevoel van eigenwaarde:

De Zeebaboe wil kinderen een gevoel van eigenwaarde meegeven door hen met respect te behandelen. Iedereen wordt even serieus genomen en er wordt niet "over iemand heen gepraat", maar met hen. De Zeebaboe is blij dat de kinderen er zijn en dat laten de pedagogisch medewerkers ook zien, bijvoorbeeld door bij binnenkomst een gesprekje aan te gaan met de kinderen over hoe het met hen gaat en hoe hun dag is geweest. De pedagogisch medewerkers blijven hen continue stimuleren en activeren en geven regelmatig complimentjes. Gewenst gedrag is gemakkelijker aan te leren als kinderen zien dat andere kinderen daarvoor complimentjes krijgen.

Eigenheid van het kind:

Elk kind heeft ruimte nodig, ongeacht leeftijd, aard, karakter, ontwikkeling en uiterlijk. De Zeebaboe heeft ruime, kleurrijke groepen, een grote buitenspeelplaats, een gymzaal en een patio; volgens de wettelijk gestelde eisen rondom het aantal m² per kind. In deze ruimtes moeten de kinderen vooral het gevoel krijgen dat zij zichzelf mogen zijn. Door geborgenheid en een vertrouwde omgeving te bieden, stimuleren wij de eigenheid van elk kind.

Zelfbeeld:

Als pedagogisch medewerkers kinderen complimentjes geven bij lief en aardig gedrag en bij de dingen die zij al kunnen, bevordert dit een positief zelfbeeld. Ook geven de pedagogisch medewerkers opbouwende kritiek. Negatief gedrag wordt zoveel mogelijk genegeerd, tenzij het gevaar oplevert voor het kind of de omgeving. Door niet in te grijpen als het niet echt nodig is, leren kinderen wat de gevolgen zijn van hun gedrag en leren zij de verantwoordelijkheid te nemen voor deze gevolgen.

Zelfvertrouwen:

Kleine opdrachten passend bij het ontwikkelingsniveau van een kind vergroten het zelfvertrouwen. Dat gebeurt ook door kinderen te laten ervaren wat zij al kunnen, complimenten te geven als zij iets goed doen, of ze waar nodig te helpen. Het is belangrijk dat het kind gemotiveerd wordt om steeds opnieuw te proberen het zelf te doen.

Omgaan met emoties:

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om te gaan met hun eigen emoties en die van

anderen. Dit doen zij door ruimte te geven voor die emoties; een kind mag boos, verdrietig of uitgelaten zijn en hier mag ook over worden gepraat. De emoties worden serieus genomen. Het is heel belangrijk dat de emoties worden benoemd en dat de emotie erkend wordt en normaal is.

6. Overdracht van normen en waarden

Er zijn veel (ongeschreven) regels in de maatschappij, zo ook op onze groepen. Je mag niet slaan, spugen, een ander pijn doen, je moet leren delen en samen spelen, je moet op je beurt wachten, eerlijk zijn, je inleven in een ander en zo verder. Door uitdagende spellen aan te bieden, kunnen deze regels meegegeven en toegepast worden. Spelenderwijs leren kinderen normen en waarden van de groep.

De groepen laten kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden en met de gebruiken en omgangsvormen in de samenleving. Het is heel belangrijk om duidelijk en geduldig uit te leggen waarom iets niet mag en hoe het dan wel moet. Een kind moet ook fouten mogen maken, dan komt het tenminste tot een eigen waardeoordeel.

Het overbrengen en eigen maken van waarden vindt plaats tijdens de normale dagelijkse dingen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie, zij leren de kinderen hoe zij om moeten gaan met andere kinderen, ouders en elkaar. Zo krijgen de kinderen bijv. taakjes om uit te voeren en leren ze dat ze moeten opruimen na het spelen. Het doel van het samen opruimen is de ruimte overzichtelijk te houden en het spelen niet over te laten gaan in chaotisch gedrag. Natuurlijk maken we van opruimen geen drama en gaan we er flexibel mee om.

De kinderen kunnen ervaren dat de waarden en normen op de groep anders kunnen zijn dan thuis. Het verschil in waarden en normen kan nog groter zijn bij kinderen uit andere culturen en godsdiensten. Zij leren dat er verschillen bestaan en dat een dergelijk verschil geen belemmering vormt voor een goed contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Zo leren zij dat ze het niet altijd eens hoeven zijn met andere waarden en normen, maar dat ze er wel respect voor kunnen hebben. Bij gedrag wat niet genegeerd kan en mag worden, zoals plagen, pesten, buitensluiten of elkaar pijn doen, grijpen de pedagogisch medewerkers in. Geduldig en vriendelijk, maar wel duidelijk, leggen zij uit waarom iets niet mag. Bij herhaling of extreem gedrag zetten zij het kind even apart. Dit is een plekje in de groep, zodat de pedagogisch medewerker het kind kan blijven zien. De pedagogisch medewerker die het kind apart heeft gezet, spreekt het kind na een paar minuten weer aan. Wanneer het kind rustig is kan het weer meedoen. Hierbij is het belangrijk duidelijk te maken dat alleen het vertoonde gedrag niet goed is en niet het kind afgewezen wordt. Uiteraard worden de ouders geïnformeerd over het gedrag van hun kind. Het kind leert een sociale houding aan die overeenkomt met leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate het kind ouder wordt, leren zij steeds meer rekening houden met elkaar en elkaars eigendommen, leren zij elkaar te respecteren, voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met speelgoed en mee te helpen met opruimen.

7. Stamgroepen

Een stamgroep is de groep waar het kind staat ingeschreven bij het kinderdagverblijf. Alle kinderen krijgen een vaste groep met vaste pedagogisch medewerkers. Hierdoor kunnen zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers aan elkaar hechten, wat erg belangrijk is voor de sociale- en emotionele ontwikkeling van het kind.

De pedagogisch medewerker van de stamgroep is verantwoordelijk voor het bijhouden, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen in hun groep. Hiervoor gebruiken we de observatiemethode uit 'Zo doe ik' en via het VVE-programma Uk & Puk waarin dagelijks gekeken wordt naar de verschillende competenties van ieder kind. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders en eventuele collega's een goede (warme) overdracht krijgen. Bij de taken van de pedagogisch medewerkers horen naast spelletjes doen, activiteiten organiseren en uitvoeren ook de verzorgende taken, zoals eten geven, verschonen, naar bed brengen. De mentor of de pedagogisch medewerker is

het aanspreekpunt voor de ouders van het kind. Een stamgroep heeft als kenmerk dat een kind er (vrijwel) de hele dag verblijft en er door de week heen altijd dezelfde pedagogisch medewerkers en kinderen aanwezig zijn.

De Zeebaboe heeft vier stamgroepen. In deze vier groepen worden in totaal maximaal 58 kinderen per dag opgevangen; op de baby/dreumesgroep 13 kinderen, op de peutergroep 16 kinderen, op StapYes Rijckevorseschool 16 kinderen en op StapYes Jozefschool 13 kinderen. Op iedere groep werken minimaal twee pedagogisch medewerkers volgens de norm beroepskracht-kind ratio (BKR).

Bij plaatsing wordt vastgelegd in welke stamgroep het kind geplaatst wordt en welke pedagogisch medewerkers in principe welke dag bij welke groep horen (uitzondering op het structurele rooster zijn verlof, vakantie of ziekte). Bij bepaalde activiteiten zoals buitenspelen, gezamenlijke vieringen, spelen in de speel(gym)zaal en wandelen kunnen kinderen hun stamgroep verlaten. Wel blijft het toegestane aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht.

Wanneer een kind van de ene naar de andere stamgroep overgaat, wordt dit besproken met de desbetreffende ouders/verzorgers. Doorstromen naar de volgende stamgroep is in principe leeftijdsgebonden. Er wordt hierbij ook gekeken naar de ontwikkeling, welbevinden en betrokkenheid van het kind. Voor de overstap gaat het kind eerst wennen bij de nieuwe groep. Is de overstap een feit dan krijgen de ouders hiervan een bevestiging.

7.1 De 3-uurs regeling

Er zijn geen tijdvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kind ratio wel of niet is toegestaan. De Zeebaboe bepaalt deze tijdstippen voortaan zelf. De ondernemer kan namelijk zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio op basis van het dagritme op het kindercentrum of in de afzonderlijke groepen.

- Tussen 08.00 en 12.30 uur en tussen 14.30 en 17.30 uur is het aantal pedagogisch medewerkers bij De Zeebaboe altijd in overeenstemming met het aantal kinderen (beroepskracht-kind ratio).
- In de pauzeperiode tussen 12.30-14.30 uur slapen/rusten veel kinderen. Hierdoor behoeven minder kinderen actieve pedagogische aandacht, hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers beurtelings lunchen. Gedurende deze slaap- en lunchtijd is het mogelijk dat minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind ratio en kan er verantwoord worden afgeweken. De medewerkers hebben een uur pauze. Dit betekent dat twee pedagogisch medewerkers (1 van de peutergroep en 1 van de baby/dreumes groep) pauze hebben van 12:30 tot 13:30 uur en de volgende twee pedagogisch medewerkers van 13:30 tot 14:30 uur. Let wel: er zijn nooit twee pedagogisch medewerkers van één groep tegelijkertijd met pauze!

Afwijken van de BKR:

- Voor de flexibiliteit in de organisatie is het mogelijk dat in de opvang ten hoogste 3 niet aaneengesloten uren per dag minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind ratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het aantal pedagogisch medewerkers.
- De uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

Bij de Zeesterren zijn om 08.00 uur twee medewerkers aanwezig, eventueel sluit voor 09.00 uur de derde aan. Het kan zijn dat tussen 07.30 en 08.00 uur wordt afgeweken, tijdens de pauze tussen 12.30-14.30 uur en tussen 17.30-18.00 uur. Bij de zonnestrallen zijn om 08.00 uur twee medewerkers aanwezig indien > 8 kinderen per dagdeel. Indien nodig sluit de tweede om 08.00

uur aan. Het kan zijn dat tussen 07.30-08.00 uur wordt afgeweken, tijdens de pauze van 12.30-14.30 uur en tussen 17.30-18.00 uur. Bij peuteropvang StapYes (0-groep, halve dagopvang) start de medewerker om 8.15 uur tot 12.45 uur. Indien nodig start een tweede pedagogisch medewerker om 8.30 uur tot 12.30 uur. Bij StapYes Jozefschool (dagopvang) start om 07.00 uur de pedagogisch medewerker, bij >8 kinderen om 08.30 uur start een tweede pedagogisch medewerker (start peuterspeelzaal). Tijdens de pauze tussen 12.30-13.30 uur en tussen 17.00-18.00 kan er worden afgeweken.

Het kan incidenteel voorkomen dat 's ochtends de kinderen in één groep worden opgevangen. Wanneer twee of meer pedagogisch medewerkers aanwezig zijn kunnen de kinderen alsnog naar hun eigen stamgroep. Vanaf 16.30 uur kunnen de dan nog aanwezige kinderen eventueel weer bij elkaar komen wanneer de beroepskracht-kind ratio dit toelaat. Er zijn altijd twee pedagogisch medewerkers tot sluitingstijd; 18.00 uur.

Hieronder is schematisch weergegeven welke tijdstippen en op welke dagen De Zeebaboe afwijkt van het BKR:

Dagen	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Afwijkingstijd	07:30-08:00	07:30-08:00	07:30-08:00	07:30-08:00	07:30-08:00
Afwijkingstijd	12:30-14:30	12:30-14:30	12:30-14:30	12:30-14:30	12:30-14:30
Afwijkingstijd	17:30 -18:00	17:30 -18:00	17:30 -18:00	17:30 -18:00	17:30 -18:00

8. Mentor

Wat betekent de mentor in de kinderopvang?

Per 1 januari 2018 hebben alle kinderen in de kinderopvang een eigen mentor. Beroeps krachten hebben hiermee een nieuwe rol. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Innovatie en Kwaliteit (IKK) in de kinderopvang. Invulling geven aan het mentorschap is veel meer dan een kind toewijzen aan een beroepskracht omwille van één vast gezicht per kind voor het signaleren van problemen en gesprekken voeren met opvoeders en instanties. Dit is zeker van belang, maar het mentor zijn van een kind kan op zo'n manier worden vormgegeven dat het bijdraagt aan de emotionele veiligheid en aan de ontwikkeling van kinderen en pedagogisch medewerkers. Mentoring is niet iets nieuws bij De Zeebaboe, het wordt al jaren in praktijk uitgeoefend, echter nu met meer bewustzijn. Door expliciete benaming en focus geeft het verdieping en verbreding aan het functioneren van beroepskrachten.

Mentoring:

Mentoring is een één-op-één interactief proces waarbij de mentor het leren van de mentee (in dit geval een kind) begeleidt en ze zich samen op de persoonlijke ontwikkeling richten. Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken (vrij vertaald naar Cohen en Galbraith, 1995).

Hechte band:

Het is voor pedagogisch medewerkers onmogelijk om met ieder kind in de groepen een even hechte band op te bouwen. Door de 'eigen' mentorkinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

Ontwikkelingsproblemen:

Een mentor signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen: op deze manier kan er door

beroepskrachten en/of andere professionals van binnen of buiten de kinderopvangorganisatie vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning worden geboden.

Concrete doelen:

De beroepskrachten bij De Zeebaboe beseffen welke doelen worden nagestreefd met het mentorschap. Deze doelen worden in teamverband bedacht en uitgewerkt in een interactieve sessie. Bijvoorbeeld: 'Kinderen helpen om een positief zelfbeeld over zichzelf te ontwikkelen' en 'Kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen'. De pedagogisch medewerkers stellen ook voor zichzelf doelen op om hun eigen professionaliteit binnen het mentorschap te ontwikkelen.

Training:

Goed mentorschap stelt hoge eisen aan de beroepskracht. Het vraagt onder meer om empathisch vermogen, het inschatten van sociale situaties en het inspelen op ondersteuningsvragen van kinderen. Niet iedere beroepskracht heeft al deze vaardigheden van zichzelf in huis en zal idealiter hierin getraind worden of zich verder willen ontwikkelen. De Zeebaboe zorgt voor training, begeleiding en ondersteuning van de mentoren.

9. Vaste gezichten

Vanaf 1 januari 2018 moeten kinderen tot 1 jaar maximaal twee vaste gezichten toegewezen krijgen. Van die vaste gezichten, moet er in ieder geval altijd één vast gezicht aanwezig zijn voor het kind. Als een baby op een grote groep zit waar meer beroepskrachten op de groep staan, mag een kind drie vaste gezichten toegewezen krijgen. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen drie, en in grotere groepen vier beroepskrachten toegewezen van wie er altijd één aanwezig moet zijn.

Bij De Zeebaboe werken vaste pedagogisch medewerkers via een vast rooster. Hierdoor heeft ieder kind op dezelfde dag gedurende de week een vast gezicht. Tevens heeft De Zeebaboe een vaste flex kracht. Wanneer het door calamiteiten of overmacht (ziekte, verlof, vakantie o.i.d.) onverhoopt niet lukt om aan het criterium te voldoen wordt er binnen het team voor vervanging gezorgd. Zo kan naast de vaste pm'er ook de flex kracht ingezet worden en kunnen de leidsters eventueel van groep of dag* wisselen, zodat de kinderen toch een vast gezicht op de groep zien omdat zij de kinderen goed kent.

*Artikel 4.2 van de cao vermeldt: een werknemer die in de hele dagopvang (opvang die 8 uur of meer geopend is) werkzaam is op basis van een arbeidsovereenkomst, niet zijnde een 0-urencontract of een min/max- contract, houdt de werkgever bij het vaststellen van het rooster rekening met het volgende: Als de werknemer:

- a. 1 dag per week werkt, moet hij maximaal 2 dagen beschikbaar zijn;
- b. 2 dagen per week werkt, moet hij maximaal 3 dagen beschikbaar zijn;
- c. 3 dagen per week werkt, moet hij maximaal 4 dagen beschikbaar zijn;
- d. 4 dagen per week werkt, moet hij maximaal 5 dagen beschikbaar zijn.

10. Extra (vaste) dagdelen opvang

Soms is er behoefte aan extra (vaste) dagdelen opvang voor uw kind. Dat is mogelijk. Dit heeft echter wel gevolgen voor de bezetting op de stamgroep. De beroepskracht kind ratio (<http://1ratio.nl/bkr/#/>) zal ten alle tijden kloppend moeten blijven. Indien er geen plaats is op de stamgroep, wordt er in overleg met de ouder gekeken of er plaats is op de andere groep of op een andere dag(deel). Voorkeur voor de stamgroep blijft, zodra er plaats is, gaat het kind naar de stamgroep. Met de ouder wordt de duur en het extra aantal dagdelen besproken en (digitaal) vastgelegd.

11. Signaleren van bijzonderheden van het kind door observatie

11.1 Observeren

Zoals eerder vermeld in ons Pedagogisch Beleidsplan zijn de pedagogisch medewerkers; mentoren van de stamgroepen verantwoordelijk voor het bijhouden, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen in hun groep. Hiervoor wordt de observatiemethode 'Zo doe ik' en ons VVE-programma Uk & Puk gebruikt. Ieder kind ontvangt een eigen observatielijst.

Voor de overdracht naar de basisschool volgt een laatste observatie en een exitgesprek met de ouder(s). Indien de ouder bezwaar heeft tegen de overdracht wordt het document niet opgestuurd naar de basisschool. De school ontvangt wel een korte brief waarin staat dat de ouder geen toestemming heeft gegeven voor de overdracht.

Wanneer bij een observatie blijkt dat er bepaalde dingen opvallen in het gedrag of de ontwikkeling van een kind, wordt dit eerst in het team besproken en gekeken of dit ook de anderen opvalt. Ook de directie is bij dit overleg betrokken. Hierna bespreken we de observatie met de ouders en wordt zo nodig geadviseerd contact op te nemen met bijv. het consultatiebureau, logopedie of fysiotherapeut. Na iedere observatie krijgen ouders de gelegenheid deze in te zien en bieden we de mogelijkheid voor een persoonlijk gesprek. Wanneer er tussen de observaties door bijzonderheden zijn bij een kind, wordt dit gelijk gemeld en wordt dezelfde werkwijze gevolgd zoals hierboven vermeld.

Ons compleet kindvolgsysteem (0-4 jaar) Doen, Praten, Bewegen en Rekenen bestaat uit vier verschillende observatielijsten:

- Zo Doe Ik: voor de sociaal emotionele ontwikkeling;
- Zo Beweeg Ik: voor de motorische ontwikkeling;
- Zo Praat ik: voor de spraak/taal ontwikkeling;
- Zo Reken ik: voor de rekenontwikkeling.

Daarnaast richten onze observaties zich ook bijvoorbeeld op mijlpalen in de ontwikkeling van de kinderen op de gebieden:

- sensomotorische ontwikkeling (ontwikkeling van de zintuiglijke waarneming en de beweging);
- ruimtelijke oriëntatie (o.a. nodig voor de ontwikkeling van de motoriek, maar ook voorbereidend voor latere rekenvaardigheden);
- spelontwikkeling;
- muziek.

Pedagogisch medewerkers die voor het eerst starten met genoemde methodes vullen deze eerst in met een ervaren pedagogisch medewerker.

Ieder kind ontwikkelt zich anders en soms kan door het maken van een handelingsplan eerst binnen het team gekeken worden of er stapjes vooruit worden gemaakt. Een eventuele doorverwijzing gebeurt pas na teamoverleg en overleg met de directie.

11.2 Plannen

Observeren en plannen horen bij elkaar. Door te observeren stellen pedagogisch medewerkers vast in hoeverre ze hun pedagogische doelen halen en voldoen aan kwaliteitsnormen met betrekking tot welbevinden en het bieden van leerervaringen.

Voor een planning die goed is afgestemd op de eigen groep kinderen en hun behoeften, is een soepele organisatie nodig. Pedagogisch medewerkers bespreken per dag en voor de wat langere termijn, wat ze de kinderen willen bieden en stemmen daar hun werkzaamheden op af. Door concreet te bespreken hoe de dag in principe gaat verlopen, voorkomen de medewerkers dat ze worden overvallen door praktische problemen en onvoldoende aandacht kunnen besteden aan het inspelen op de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen.

Geplande activiteiten komen pas tot leven als pedagogisch medewerkers ook inspelen op het moment. Je kunt van alles mooi bedacht hebben, maar als het niet werkt, moet iets anders bedacht worden. Spontaniteit ontstaat door goed observeren en daar direct op reageren.

12. Beroepskracht-kind ratio (BKR)

Bkr ratio staat voor beroepskracht- kind ratio, ofwel de wettelijke normen die gesteld worden aan de personele inzet in verhouding tot het aantal opgevangen kinderen.

De beroepskracht-kind ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012 en regelt de maximale groepsgrootte in de kinderopvang in relatie tot het aantal aanwezige gediplomeerde pedagogisch medewerkers. De bkr hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep. Onder gediplomeerde pedagogische medewerkers wordt bedoeld een medewerker met minimaal een afgeronde opleiding Sociaal Pedagogisch Werker 3 of een gelijkwaardige opleiding.

De GGD geeft duidelijke richtlijnen voor de beroepskracht-kind ratio, welke conform de wettelijke gestelde normen is.

Voldoende pedagogisch medewerkers, niet te grote groepen, een vaste kern van kinderen in de stamgroep en vertrouwde pedagogisch medewerkers: dit zijn de belangrijkste kwaliteitseisen die aan de groepssamenstelling gesteld kunnen worden.

De interacties tussen pedagogisch medewerkers en de kinderen komen beter tot hun recht als er niet te veel kinderen per pedagogisch medewerker zijn. Daarnaast is het belangrijk dat de groep als geheel niet te groot is, omdat een te grote groep de kans op overprikkeling vergroot.

De groepsgrootte wordt bepaald door het aantal pedagogische medewerkers en de oppervlakte van de groepsruijnte en de buitenspeelruimte.

Bij De Zeebaboe hebben we vier groepen: in de dagopvang een baby/dreumesgroep met kinderen van 0-2 jaar en een peutergroep met kinderen van 1,5 - 4 jaar. Een dagopvang op de Jozefschool van 1,5-4 jaar en een 0-groep/peuterspeelzaal van 1,5-4 jaar met halve dagopvang in de INOVA school. In de baby/dreumesgroep en op de Jozefschool maximaal 13 en bij de peutergroepen maximaal 16 kinderen. Dit volgens de Wet IKK (Innovatie en kwaliteit kinderopvang).

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/kwaliteitseisen-kinderopvang-en-peuterspeelzalen>

13. Pedagogisch medewerkers, -coach, vrijwilligers en stagiaires

Bij De Zeebaboe werken 12 gediplomeerde pedagogisch medewerkers en een pedagogisch coach/beleidsmedewerker;

Pedagogisch medewerker: Een pedagogisch medewerker is iemand die zich, meestal in de jeugdzorg of kinderopvang, bezighoudt met het begeleiden, verzorgen en bijstaan van kinderen en/of jongeren. Pedagogisch medewerkers staan naast de kinderen en om hen heen. Zij luisteren actief naar wat de kinderen bezighoudt en beweegt. Het opvoeden van de kinderen is een verantwoordelijke taak.

De manier waarop er in het primaire proces wordt gewerkt, bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de opvang.

De pedagogisch medewerkers van De Zeebaboe:

- geven het goede voorbeeld aan de kinderen
- geven complimenten
- zijn duidelijk in hun communicatie
- zijn consequent en voorspelbaar in hun gedrag naar de kinderen toe
- begeleiden kinderen (individueel en in groepen) bij dagelijkse activiteiten
- werken samen en overleggen met de ouders/verzorgers
- hebben een respectvolle houding naar collega's, kinderen en hun ouders/verzorgers
- dragen zorg voor een goede overdracht van en aan collega's en ouders/verzorgers
- werken in teams en maken gebruik van elkaars vaardigheden, ervaring en expertise
- werken volgens het vierogen principe
- staan open voor feedback van ouders en collega's
- zorgen voor een veilige en vertrouwde en huiselijke omgeving voor het kind
- beschikken verplicht over een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).
Hiermee wordt aangetoond dat de pedagogisch medewerker nog nooit door een rechtbank is veroordeeld voor zaken die in relatie staan tot de omgang met kleine kinderen.
- beschikken verplicht over een geldig certificaat Eerste Hulp aan kinderen
- stellen planning, dagindeling en verdeling van de werkzaamheden op
- leggen de ontwikkeling van de kinderen vast
- verrichten van lichte huishoudelijke werkzaamheden
- (mede) beheren van voorraden en de hygiëne van de ruimte
- voeren van werkoverleg met andere pedagogisch medewerkers en overige betrokkenen
- begeleiden van groepshulpen, stagiaires en/of stagiaires

Pedagogisch beleidsmedewerker: Een pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Vertaalt pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen het kindercentrum of peuterspeelzaal. Bewaakt het kwaliteitsniveau door het signaleren van ontwikkelingen en knel- en verbeterpunten binnen het pedagogisch beleid. Waarna het uitgevoerde beleid wordt evalueert en met verbetervoorstellen naar directie komt.

Pedagogisch coach: Een pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen hun coachingsbehoefte. Stelt zelf een coachingsplan op of helpt een ander met het opstellen daarvan, met als doel de opvangmedewerkers te leren hoe zij beter of op een pedagogisch verantwoorde manier met kinderen om kunnen gaan. Daarnaast draagt de coach bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de groep kinderen (ook in complexe situaties)

Stagiaires: De Zeebaboe wordt ondersteund door stagiaires. Wij zijn een erkend leerbedrijf. Dit vinden wij belangrijk, aangezien zij de beroepskrachten van de toekomst zijn die nog veel moeten, willen en kunnen leren in de praktijk. De stagiaires worden bij de dagelijkse werkzaamheden begeleidt door ervaren pedagogisch medewerkers. Zij leren de stagiaires hoe zij het beleid van De Zeebaboe kunnen uitvoeren. De pedagogisch medewerkers reflecteren op hun handelen en houding ten aanzien van de kinderen, ouders en andere samenwerkingspartners van De Zeebaboe. Afhankelijk van het opleidingsniveau en ambitie van de stagiaire, mag zij ondersteuning bieden bij het activiteiten aanbod en de begeleiding van kinderen. De stagiaires volgen een beroeps opleidende leerweg, meestal aan een ROC (Regionaal Opleidingscentrum). Gedurende de hele stageperiode blijven zij in een leersituatie. Dit betekent dat de stagiaire ten alle tijden werkt onder begeleiding van een pedagogisch medewerkster. Wanneer de stagiaire zich goed ontwikkelt, kan zij in het kader van haar leerproces, de

verantwoordelijkheid krijgen over een groepje kinderen. Dit gebeurt in overleg met de praktijkopleider en onder begeleiding en verantwoording van de vaste ervaren pedagogisch medewerker.

Voor alle medewerkers geldt: bij ziekte of afwezigheid van de pedagogisch medewerker wordt de directie z.s.m. op de hoogte gesteld, indien mogelijk een of meerdere dagen voorafgaand aan de werkdag, zodat er snel inval geregeld kan worden. Alle medewerkers van De Zeebaboe wonen in Hoek van Holland of in de directe omgeving, zodat reistijd geen probleem is.

14. Het vierogenprincipe

Het vierogen principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht houden op de kinderen in het kinderdagverblijf. Pedagogisch medewerkers moeten als ze alleen werken altijd gehoord of gezien worden door een andere volwassene.

Transparantie van de locatie is hierbij een belangrijk onderdeel. Bij De Zeebaboe bestaan de wanden naar de speelplaats van beiden groepen grotendeels uit glas. De deur naar de gang is eveneens voor het grootste gedeelte van glas, waardoor er vanuit de hal goed naar binnen gekeken kan worden (de ruiten van de deuren niet beplakken met mededelingen, hiervoor het informatiebord gebruiken). Ook de keuken heeft een wand met gedeeltelijk glas naar de hal. Tussen de toiletruimte en groep 1 zit ook een raam, waardoor er vanuit deze groep overzicht en controle is in de toiletruimte. De slaapkamer heeft ook ramen aan de kant van de speelplaats. Een afspraak is bijv. dat de gordijnen pas gesloten worden als alle kinderen in bed liggen. Er zijn altijd twee pedagogisch medewerkers die de kinderen op bed leggen en ze weer uit bed halen. Er blijft altijd één pedagogisch medewerker in de stamgroep om toezicht te houden, de deur blijft open of op een kier, zodat er af en toe een collega binnen kan lopen. Er is een babyfoon aanwezig. In de peutergroep rusten of slapen de kinderen op een stretcher.

Beide groepen zijn via een grote schuifwand met elkaar verbonden. Deze wand staat altijd op een kier, zodat de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld gebruik kan maken van de keuken in groep 2.

Om 07.00 uur zijn er twee pedagogisch medewerkers bij het kinderdagverblijf aanwezig. De peuterspeelzaal vanaf 8.30 uur, dan is ook school gestart. Een pedagogisch medewerker van de BSO, die eveneens in hetzelfde pand gevestigd is, is vanaf 7.30 uur aanwezig. Hier kan, als achterwacht, ook een beroep op worden gedaan. In de schoolvakanties begint de BSO ook om 07.30 uur. Ook dan is de afspraak gemaakt dat zij (in geval van nood) achterwacht zijn. De leerkrachten van de basisschool zijn om +/- 08.00 uur aanwezig. De anderen pedagogisch medewerkers zijn uiterlijk 08.00 uur aanwezig. De schuifwand gaat nooit op slot, zodat er onderling contact is tussen de pedagogisch medewerkers. Wel gaat de schuifdeur vanaf 09.00 uur grotendeels dicht om de rust op de groep te garanderen. Vanaf de opening tot 9.00 uur lopen de ouders in en uit om hun kind te brengen, waardoor men nooit lang alleen staat, ook tussen 12.30 en 13.30 uur is er inloop van ouders i.v.m. haal- en brengtijden. Vanaf 16.00 uur zijn er eveneens weer ouders aanwezig i.v.m. ophalen. Minstens een van de medewerkers blijft de gehele dag op de groep, dus ook tijdens het slapen (één op iedere groep). Er wordt altijd met twee pedagogisch medewerkers geopend e afgesloten.

Specifieke situaties:

Tijdens een werkdag op het kinderdagverblijf doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en van medewerkers. Hieronder volgt een beschrijving waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met kinderen en hoe er dan om gegaan wordt met het vierogenprincipe en wanneer het beroepskracht kind ratio dit toelaat.

- Halve stamgroep met 1 pedagogisch medewerker. Volgens het bkr mag een pedagogisch medewerker alleen op de groep, eventueel met een pedagogisch medewerker in opleiding erbij. De schuifdeur naar de andere stamgroep is geopend.

- Halve stamgroep met 1 pedagogisch medewerker. Volgens het bkr mag een pedagogisch medewerker alleen op de groep, eventueel met een pedagogisch medewerker in opleiding erbij. De schuifdeur naar de klaslokalen is deels geopend. De collega's van de andere groepen en directie lopen onaangekondigd binnen voor fruit, brood, drinken, collegiaal overleg, toiletgebruik etc. Andere stamgroepen staan stand-by.
- Zijn er twee halve groepen, dan kunnen de groepen worden samengevoegd, zodat er 2 medewerkers op de groep zijn.
- Kortdurend alleen op de groep, dan melden bij de andere stamgroep.
- Toezicht bij buitenspelen: een pedagogisch medewerker is buiten niet langdurig alleen met de kinderen. Wordt hiervan afgeweken, dan ook afstemmen met de andere stamgroep. De andere stamgroep staat altijd stand-by. Vanuit beiden groepen is er goed zicht op de speelplaats. Ook is de speelplaats aan alle kanten te zien vanaf de straat. Hierdoor zullen medewerkers zich "gezien" weten. Tevens is er toezicht van de school en de BSO.
- Op stap gaan met de alle kinderen uit de stamgroep met minimaal twee pedagogisch medewerkers of een pedagogisch medewerker en een in opleiding.

**Zie ook ons protocol achterwacht.*

15. Werkwijze

15.1 Dagindeling

De openingstijden van kinderdagverblijf De Zeebaboe zijn van 7.00 tot 18.00 uur (zie verder Huishoudelijk en Plaatsingsreglement)

Brengen en ophalen:

We verzoeken de ouders de kinderen voor 09:00 uur te brengen en voor 18.00 uur op te halen en hierbij rekening te houden met extra (reis)tijd (bijv. file). Een kind kan als het als enige overblijft zich verdrietig voelen, wat dan jammer is van de gezellige dag die het bij ons heeft doorgebracht. Is een ouder later, wat door bijv. file kan voorkomen, neem dan telefonisch contact op, zodat de beroepskracht hier rekening mee kan houden.

De dagindeling:

De dagindeling bij De Zeebaboe biedt een vaste structuur. Elke dag besteden we aandacht aan overgang en overdracht, verzorging, samenzijn, vrij spel en exploratie. Het is voor jonge kinderen prettig om te weten wat er gaat gebeuren. Door met een vaste structuur te werken, leren de kinderen dit. Het geeft hen een gevoel van veiligheid en (zelf)vertrouwen. Tijdens het vrij spelen is er de ruimte om de tijd zelf in te vullen.

" 's Morgens worden de kinderen en hun ouders bij binnenkomst altijd begroet en is er een moment van uitwisseling tussen ouder en pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker besteedt op dit moment ook tijd aan het kind zodat het kind zich gezien en gehoord voelt. Tijdens het eten leren de kinderen dat ze op elkaar moeten wachten met eten. Na het zingen van het smakelijk eten liedje mag iedereen beginnen. Eetgewoontes vanuit een levensovertuiging worden als de ouder dat aangeeft genoteerd en daar wordt rekening mee gehouden. Het brood wordt in een schaal op tafel gezet en het beleg is zichtbaar voor de kinderen zodat zij aan kunnen geven wat ze willen. Bij de overdracht aan het eind van de dag/dagdeel is er weer een overdracht tussen ouder en pedagogisch medewerker".

Overdracht:

Aan de overdracht van huis naar De Zeebaboe wordt bewust aandacht besteed. Kinderen en ouder(s)

worden vriendelijk begroet en bijzonderheden worden doorgenomen met de ouder(s), bijv. heeft het kind goed geslapen en ontbeten? Nadat de ouder(s) afscheid genomen hebben, kunnen de kinderen gaan spelen en ontdekken. Bij het ophalen is er ruimte om de dag kort door te nemen over de activiteiten die gedaan zijn en hoe het kind die heeft ervaren.

Verzorging:

Voor de verzorging zijn zeker de baby's en dreumesen nog volledig afhankelijk van de pedagogisch medewerkers. Tijdens het voeden, verschonen en te slapen leggen groeit de emotionele band tussen pedagogisch medewerkster en kind. De pedagogisch medewerkers vertellen de kinderen ook wat ze aan het doen zijn tijdens het verschonen. Oudere kinderen worden gestimuleerd in hun zelfredzaamheid tijdens de verzorging. Zij worden begeleid bij de toiletgang, wassen van handen en aan- en uitdoen van kleding. Wanneer een kind er aan toe is en dit zelf aangeeft besteden we aandacht aan zindelijkheidstraining in overleg met de ouders.

Samenzijn:

Op vaste momenten komt de stamgroep bij elkaar om te eten, iets te vieren of ervaringen te delen. Hierbij staat het samenzijn centraal. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om met elkaar te overleggen, te praten en te luisteren. Hierbij proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen zoveel mogelijk te zien, door rekening te houden met de verschillende ontwikkelingsstadia. De behoefte van een kind van 2,5 jaar kan erg verschillen van die van een kind van bijna 4 jaar.

Spelmomenten:

Binnen de vrije spelmomenten kunnen de kinderen zelf kiezen waar en met wie ze willen spelen. Hiervoor zijn diverse speelhoeken ingericht op beide groepen, zoals een huishoek/keukentje, bouwhoek, leeshoek en op de babygroep een speelkleed met in de kast verschillend spelmateriaal. Voor de peuters zijn er bakken met lego duplo, auto's, poppen, puzzels, klei e.d.

VVE Puk activiteiten:

Kinderdagverblijf De Zeebaboe is een VVE gecertificeerd kinderdagverblijf en werkt met het VVE programma Uk & Puk. De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen verschillende (ontwikkelings) activiteiten aan en stimuleren hiermee de ontwikkeling van de kinderen op verschillende gebieden. De Puk activiteiten kunnen gedurende de hele dag worden ingezet. De Zeebaboe volgt het Puk programma en biedt o.a. knutselactiviteiten, ontwikkelingsactiviteiten en voorleesactiviteiten aan.

De dagindeling voor de hele en halve dagopvang ziet er als volgt uit:

Tijd	Wie	Wat te doen
7.00	eerste en tweede pm'er	Groepsruimte klaarmaken: schone handdoek, theedoek, vaatdoek en slabben klaarleggen, brood uit vriesvak halen, (drink)bekers klaarzetten, koffie/thee aanzetten en de kaak-/koekjesdoos pakken. Fruit schillen en fruithapjes klaar maken Presentielijst bijhouden. (Op de presentielijst worden de aankomst- en vertrektijd van ieder kind vermeld). Bijzonderheden m.b.t. voeding/allergie noteren op memobord. Kinderen worden opgevangen in de stamgroep.
8.00	derde en vierde pm'er	Baby's kunnen evt. naar de slaapkamer (luiercheck)
8.50	per groep	Opruimen. Speelgoed op de juiste plaats.
9.00	per groep	Buitendeur gaat dicht. Aan tafel en lezen en/of zingen met de kinderen. Handen reinigen van pm'er en kinderen (indien nodig) Fruit eten, drinken en evt. tussendoortje

9.45	per groep	Grote kinderen naar toilet, verschonen indien nodig (luiercheck)
10.00	per groep	Gerichte (vve) activiteit: bijv. buitenspelen, wandelen of knutselen. De kinderen uit de peutergroep maken bij vrij spelen ook gebruik van het gedeelte in de hal grenzend aan groepsruimte twee (bouwhoek). Maken ze hier geen gebruik van, kan de dreumesgroep hier gebruik van maken. Naar buiten: grotere kinderen zelf (proberen) jas aan (te) doen i.v.m. bevorderen zelfredzaamheid. Jongste kinderen jas aandoen en in wandelwagen (luiercheck) of uit bed halen (luiercheck) Gerichte activiteit: b.v. knutselen, spullen klaarzetten, kinderen voorbereiden. Weer op tijd afronden.
9.45	per groep	Vaat in vaatwasser. Spullen klaarzetten voor de lunch. Brood op de schaal en afdekken. Flessen voorbereiden (zie infobord keuken, afh. van schema)
10.30/ 11.30	groep 1	Voor de fles baby's verschonen (luiercheck). Baby's krijgen hun fles. Na gebruik fles gelijk schoonmaken
11.00	per groep	Speelgoed opruimen en sorteren
11.00	per groep	Kinderen verschonen/ naar toilet (luiercheck). Handen wassen. Pantoffeltjes voorzien van knijper met naam. Elastiekjes/speldjes uit de haren. Tafel-/groepsactiviteit
11.30	per groep	Boterhammen smeren en in stukjes snijden. Kinderen die zelf kunnen smeren mogen dit zelf doen. Boter, hartig/groente/fruit beleg, broodschaal op tafel. Melk inschenken, pak terug in koelkast. Liedje "Smakelijk eten" zingen.
12.15	per groep	Na eten gezicht en handen schoonmaken met snoetenpoetsdoekje.
12.30	per groep	Halve dagopvang kinderen worden opgehaald of gebracht.
12.15/ 12.30	per groep	Kinderen naar bed (luiercheck) of peuters op een stretcher. Zie indeling slaapkamer. Erbij blijven tot ze slapen.
12.30	per groep	Afwas in vaatwasser en tafels/kinderstoelen schoonmaken.
	per groep	Vegen en dweilen (dinsdag en vrijdag wordt er 's avonds extra gedweild). Schoonmaakspullen in de gangkast. Wasmachine aanzetten.
	per groep	Boekjes schrijven in de groep, daarna in mandjes doen.
	per groep	Knutselwerkjes afronden/voorbereiden in de groep
	gezamenlijk	Lopende zaken bespreken, thee zetten
14.30	per groep	Kan (fruit)water maken drinkbekers en evt. tussendoortje klaarzetten.
14.30	per groep	Kinderen uit bed. Beddengoed in slaapzak oprollen en in de kast leggen bij naam. Spenen in doos. Slaapkamer opmaken voor volgende dag (zie indeling). Kinderen die niet (meer) mogen slapen rusten uit tot 14.00 uur, lezen boekje of luisteren naar rustige muziek.
	per groep	Kinderen verschonen (luiercheck) en/of naar toilet, aankleden, haren verzorgen
15.00/ 15.30	groep 1	Flessen klaarmaken (afh. van schema). Baby's krijgen fles.
15.00	per groep	(Fruit)water en tussendoortje. Zingen/voorlezen

15.15	per groep	Gezicht en handen schoonmaken met snoetenpoetsdoekje
	per groep	Afwassen/vaatwasser aan en eetgerei opbergen in kast/la. Flessen in de mandjes
15.15	per groep	Vrij spelen, knutselen. De babygroep gebruikt ook de bouwhoek/patio.
16.00- 18.00	per groep	Kinderen worden opgehaald. Knutselwerkjes meegeven, korte uitleg aan ouders over de dag bijv. buiten gespeeld, bijzonderheden. Opruimen van speelgoed. (± 17.00 luiërcheck)
17.30	Gezamenlijk	Min. nog 2 pedagogisch medewerkers. Kinderen die nog niet opgehaald zijn mogen evt. bij elkaar. Groep opruimen en tafelactiviteit/buiten spelen.
18.00	Gezamenlijk	Afsluitbare kasten op slot doen. Vegen en dweilen. Textiel in de wasmachine. Groepen opruimen/klaarzetten voor de volgende dag. Deuren en ramen controleren. Als laatste weg, dan alarm inschakelen!

NB: Stagiaires werken altijd in overleg met de vaste en ervaren pedagogisch medewerkers.

Altijd: Voldoende ventileren in alle ruimtes, Handen wassen: na verschromen, voor bereiden van voedsel en na neuzen afvegen (zie het veiligheid en gezondheidsbeleid 2020)

De dagindeling voor de baby's in de groep is flexibel. Wij gaan hierbij uit van het eigen eet-slaap- en speelritme van ieder kind afzonderlijk. Daarbij is afstemming met de ouders noodzakelijk. Wij doen dit door voor ieder kind jonger dan 1 jaar dagelijks in een heen-en-weer schrift te schrijven. Ook noteren wij de voedingen en de daarbij horende tijden van iedere baby op een memo bord goed zichtbaar voor de leiding in de keuken. Langzamerhand werken we in overleg met de ouders toe naar de dagindeling van de groep.

15.2 Eten, drinken & bewegen, gezonde kinderopvang & LekkerFit!

Gezond, lekker, veilig en bewust eten is belangrijk voor kinderen. Gezond eten levert een belangrijke bijdrage aan een gezond leven. Kinderopvangdagverblijf De Zeebaboe is een gezonde kinderopvang en een LekkerFit! opvang. Gezonde Kinderopvang staat voor samen werken aan gezond opgroeien. Want elk kind verdient een gezonde start. De gezondheid van jonge kinderen bevorderen heeft voordelen. Jong geleerd is immers oud gedaan. (On)gezonde gewoontes en gebruiken worden voor een groot deel bepaald door opvoeding en ervaringen in de kindertijd. Uit onderzoek blijkt dat ongezond gedrag op jonge leeftijd ook op latere leeftijd tot gezondheidsproblemen kan leiden. Bovendien hebben gezonde mensen over het algemeen een betere kwaliteit van leven. Ze kunnen langer en beter participeren in de maatschappij (Landelijke nota gezondheidsbeleid Gezondheid dichtbij, 2011). Het aanleren van gezond gedrag kan dan ook het beste zo jong mogelijk beginnen. In een gezond kinderdagverblijf wordt niet alleen gelet op gezonde voeding, maar ook thema's zoals bewegen, groen, sociaal-emotionele ontwikkeling, dagritme, mediaopvoeding, seksuele opvoeding, hygiëne, fysieke veiligheid en bescherming tegen de zon krijgen onder het mom van "gezonde kinderopvang" bij kinderdagverblijf De Zeebaboe volop aandacht. Deze thema's worden o.a. aangeleerd door het organiseren van passende activiteiten. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld dat wij in de zomer verhalen voorlezen over "insmeren" en dit ook continu terug laten komen in ons dagritme. Kinderen mogen zichzelf en elkaar insmeren om hier ervaring mee op te doen.

"Een Gezonde Kinderopvangorganisatie kiest ervoor structureel de gezondheid en gezonde leefstijl van kinderen te bevorderen. Samen met ouders spelen kinderopvangorganisaties een rol bij het aanleren van een gezonde leefstijl bij jonge kinderen. Ook kunnen medewerkers van kinderopvangorganisaties het goede voorbeeld geven aan kinderen en ouders".

Wanneer uw kind speciale voeding nodig heeft (bijvoorbeeld vanwege een allergie) of u gebruikt andere voeding dan de voeding die wij verstrekken (bijvoorbeeld andere flesvoeding), dan kunt u dit meenemen naar het kindercentrum. Onze medewerkers zorgen er dan voor dat uw kind zijn/haar speciale voeding krijgt. Het meenemen van gekoelde borstvoeding is mogelijk. Onze pedagogisch medewerkers kunnen u hierover meer informatie verstrekken. Indien uw kind vanwege uw geloofsovertuiging bepaalde zaken niet mag eten, dit graag kenbaar maken aan de leiding zodat wij hiermee rekening kunnen houden. We kijken dan samen naar een passende oplossing. Tevens houden wij graag rekening met een eventueel dieet van uw kind. Mocht er speciale voeding nodig zijn, vragen wij u dit van thuis mee te nemen.

Daarnaast is Kinderdagverblijf De Zeebaboe een LekkerFit! kinderdagverblijf. Sinds 2005 werkt het programma Lekker Fit! aan het tegengaan van overgewicht onder Rotterdamse kinderen en jongeren. Kinderen met overgewicht hebben grote kans om als volwassenen ook een ongezond gewicht te hebben. Kinderdagverblijf De Zeebaboe heeft 2 LekkerFit! beweegcoaches die samen met de medewerkers een uitdagend beweegprogramma neerzetten om de kinderen zoveel mogelijk fit en in beweging te krijgen. Als kinderopvang organisatie gaan wij ook iedere dag naar buiten en organiseren minimaal 2 beweegactiviteiten per dag aan. Voor meer informatie kunt u terecht bij de leidinggevende of één van de medewerkers.

15.3 Slapen

De slaapkamer is bewust rustig gehouden, zodat de kinderen in alle rust hun prikkels kunnen verwerken. Elk kindje heeft zijn of haar vaste bedje. Het kan voorkomen dat er op andere dagen een ander kindje in slaapt. De bedjes worden daarom regelmatig verschoond en ieder kind heeft zijn eigen beddengoed. Voor de kinderen tot ongeveer 1 jaar is er uiteraard geen vaste slaapschema. De baby's worden naar bed gebracht wanneer zij moe zijn. Baby's slapen in een slaapzakje of we kunnen baby's ook inbakeren indien ouders dit wensen. Inbaker doek is dan ook bestemd voor ouders. Baby's worden niet op eigen initiatief ingebakerd, dit doen wij alleen op verzoek van de ouder(s) en alleen met speciaal inbaker materiaal, aangeleverd door de ouders. De ouders dienen hierbij een protocol te tekenen. Een speentje zonder koord en één knuffeltje mag mee in bed. Wij kijken regelmatig in de slaapkamer en wij hebben de babyfoon altijd bij ons. De dreumesen op de groep slapen wel volgens het slaapschema. Het verschilt per kind maar sommige dreumesen slapen nog 2x en sommige dreumesen die slapen niet meer in de ochtend maar alleen in de middag. Het kan zijn dat een dreumes nog behoefte heeft om twee keer te slapen, dit verschilt per kind. Om 12.30 uur gaan de dreumesen en peuters naar bed. Een pedagogisch medewerker blijft bij de kinderen tot ze allemaal slapen. Als een kind wakker wordt zal een pedagogisch medewerker naar het kind toe gaan en hem/haar eruit halen. Soms kan het zijn dat een kind naar heeft gedroomd of onwennig is, dan zullen we het kind troosten en bij het kind blijven tot hij/zij in slaap valt. We maken de kinderen niet op eigen initiatief wakker, tenzij dit is afgesproken met de ouder(s).

De peuters gaan om 12.30 uur rusten of slapen op een speciale stretcher. De peuters krijgen een kussen en een deken op hun stretcher zodat ook zij rustig en comfortabel kunnen rusten of slapen. Ook bij de peuters geldt de regel; geen koorden aan de speen! De pedagogisch medewerker houdt te allen tijde toezicht in het lokaal van de peuters. We maken de kinderen niet op eigen initiatief wakker, tenzij dit is afgesproken met de ouder(s). Oudere peuters die niet meer in de middag slapen laten we even rusten op de stretcher, met of zonder boekje of een knuffel. Ook mogen de peuters die niet meer slapen een rustige activiteit uitvoeren op de stretcher zoals een puzzeltje maken, boekje lezen of een muziekje luisteren.

15.4 Omgaan met zindelijkheid

Wanneer een kind bezig gaat zijn met zindelijkheid, is een dag waar veel ouders naar uit kijken. Het is een zeer bijzondere en ingrijpende gebeurtenis in het leven van zowel een kind als zijn/haar ouder. De vraag wanneer kinderen zindelijk worden is niet voor te spellen. Hier is niet een eenduidig antwoord

op te geven. Net als met alle andere ontwikkelingen heeft elk kind zijn eigen tempo. Ieder kind maakt deze ontwikkelingen op zijn/haar eigen tijd door en daar heb je niet altijd invloed op. Kinderen worden pas echt zindelijk wanneer zij dit zelf willen, kunnen en begrijpen. Dwing je kind niet om zindelijk te worden, dit werkt namelijk alleen maar averechts, aanmoedigen is natuurlijk wel prima. En heb geduld, wanneer een kind er aan toe is gaat het zindelijk worden haast vanzelf. Zindelijkheidsstraining is pas zinvol wanneer een kind daar lichamelijk aan toe is en zich bewust is van zijn ontlasting. Rond deze leeftijd krijgt een kind controle over zijn sluitspier en blaasspiers. Voor zindelijkheid staat echter geen leeftijd. Het ene kind kan sneller zijn dan het andere kind en vaak is het zo dat meisjes eerder zindelijk zijn dan jongetjes.

Bij kinderdagverblijf De Zeebaboe beginnen we met zindelijkheid als de ouders dit aangeven. De ouders zijn dan zelf thuis ook al begonnen met zindelijkheidsstraining. In de praktijk zijn kinderen thuis namelijk eerder zindelijk dan op de kinderopvang. Hier gebeurt veel om het kind heen en in het spel wordt het plassen nogal eens vergeten. Wij zullen de ouders ondersteunen met zindelijkheidsstraining. Dit betekent dat we tijdens verschoonrondes het kindje op het toilet of potje zullen zetten. Natuurlijk gaat een kindje ook naar het toilet als het zegt dat het moet plassen. Sommige kinderen hebben dan nog een luier om maar plassen ook op het toilet. Het ene kind wil graag mee naar het toilet, het andere kind niet. Wij proberen de kinderen die niet willen wel mee te nemen zodat ze kunnen wennen aan het toilet. Als ze echt niet willen dan is het kindje daar meestal nog niet aan toe en proberen we het later weer eens. Je kunt een kind pas stimuleren als het daar zelf aan toe is. Van de ouders wiens kinderen met zindelijkheidsstraining bezig zijn vragen wij in deze periode om extra kleding mee te nemen. Een ongelukje kan altijd gebeuren. We zullen dit ook zeker niet bestraffen. Ieder kind dat bezig is met zindelijkheid krijgt bij ons een beloningsvel in het toilet waar iedere keer als een kindje op het toilet heeft geplast een stickertje bijkomt.

16. Wenprocedure

De overgang van de thuissituatie naar groepsopvang is voor de meeste kinderen een grote stap. Uit een vertrouwde overzichtelijke situatie naar een onbekende groep. Allemaal nieuwe gezichten, vaak andere regels en gewoonten dan thuis. Ieder kind zal hier verschillend mee omgaan afhankelijk van leeftijd, aard en ervaring met onbekende dingen. Om de overgang naar de opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen is het belangrijk dat er een opbouw in de wenperiode zit. De ouder heeft hierin een grote rol naast de leiding die het kind een stuk veiligheid moet gaan bieden. Een goede communicatie is vooral deze eerste periode van belang. Voor de wenperiode worden min. 1 à 2 weken uitgetrokken voorafgaand aan de definitieve plaatsing. Tenzij een ouder directe plaatsing wenst of een langere wenperiode wenst.

De wenperiode ziet er over het algemeen als volgt uit.

- Ouder en kind komen samen (voor een intake), waarbij de dreumes/peuter gelegenheid krijgt tot spelen en met de ouder aanvullende informatie uitgewisseld wordt m.b.t. het kind.
- Kind wordt rond 09:00 uur gebracht en afhankelijk van hoe het gaat blijft het een dagdeel tot 12.00 uur en slaapt eventueel op de opvang (ochtendslaapje).
- Naar behoefte kan nog een keer worden afgesproken, zodat het kind ook 's middags kan slapen. Hierbij is het wel van belang dat het kind om 12.30 uur gebracht wordt en voor 17 uur wordt opgehaald. Zo kan er voldoende aandacht aan het kind besteed worden.
- Soms is er gedurende de dag telefonisch overleg met de ouder.

**Voor meer informatie over de wenprocedure van De Zeebaboe, zie wenprocedure 2019.*

17. De communicatie met kinderen

De pedagogische medewerkers bouwen een veilige vertrouwde relatie op met de kinderen en tussen de kinderen onderling. Dit doen ze door middel van een persoonlijke communicatie met de kinderen

waaruit blijkt dat ze allemaal welkom zijn, als persoon gewaardeerd worden en dat ze kunnen rekenen op de steun en aandacht van de pedagogische medewerkers.

Sensitieve responsiviteit of emotionele steun:

De pedagogisch medewerkers zijn betrokken bij wat een kind bezighoudt. Ze nemen signalen van het kind waar en reageren daarop. Ze zijn rustig en geduldig en geven daardoor de kinderen de ruimte om hun eigen tempo te volgen. Tevens zorgen zij ervoor dat ze alle kinderen gedurende de dag aandacht geven, ook de kinderen die nauwelijks opvallen. Alle kinderen worden met warmte bejegend. Voor de relaties tussen de kinderen onderling is het ook bijzonder belangrijk dat de pedagogisch medewerkers duidelijk maken dat ze er voor iedereen zijn.

Respect voor de autonomie van het kind:

Een kind is vanaf de geboorte competent en uniek en gericht op sociale contacten en relaties. Ieder kind heeft een eigen temperament en laat op eigen wijze zijn behoefte aan autonomie blijken**.

**Respecteren van de autonomie zit in vele kleine handelingen door de dag(ochtend) heen.

Praten, uitleggen en luisteren:

Kinderen begrijpen meer dan ze zelf kunnen zeggen. Door communicatie met taal leren de kinderen de wereld beter begrijpen. Manieren van communiceren in taal die jonge kinderen helpen om zichzelf en anderen beter te begrijpen zijn:

- verwoorden wat er feitelijk gebeurt.
- verwoorden wat je gaat doen.
- kijken en verwoorden vanuit het perspectief van het kind.
- verwoorden van gevoelens van de kinderen.
- vertellen en voorlezen van verhalen.

Structuur en rituelen:

Pedagogische medewerkers geven duidelijk leiding en stellen grenzen. Ze geven positieve gedragsaanwijzingen en leren de kinderen wat ze moeten doen door rituelen en door zelf het goede voorbeeld te geven. Ze voorkomen gedragsproblemen door een goede inrichting van de ruimte en een passend dagritme.

Ondersteunen van positieve relaties tussen de kinderen:

Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en vertrouwd met elkaar voelen. Ze stimuleren verbondenheid in de groep en een wij-gevoel door rituelen en positieve aandacht voor alle kinderen. Ze stimuleren vriendschap tussen de kinderen en plezier in samen spelen.

- Voorbeelden zijn:

Aanpassen van het (dag)programma en dagelijkse routines.

Dat is soms nodig om beter aan te sluiten bij de behoeften, voorkeuren of het temperament van individuele kinderen

Gelegenheid geven om zelf problemen op te lossen.

Pedagogisch medewerkers observeren en wachten af hoe kinderen zelf problemen oplossen, in plaats van direct in te grijpen. Dit om de zelfstandigheid van het kind te bevorderen.

Zelf keuzes en plannen laten maken.

Pedagogische medewerkers leggen duidelijke keuzes voor aan het kind. Te veel vrijheid en keuzes kan hen stuurloos maken en machteloos gevoel geven. Het ene kind kan veel meer vrijheid aan dan het andere.

Volg het kind en geef het kind de leiding.

Tijdens gesprekje met individuele kinderen waken de pedagogisch medewerkers ervoor niet zelf in te vullen wat het kind denkt of voelt.

Gelegenheid geven om te helpen en bij te dragen aan de groep.

Kinderen voelen zich groot en sterk als ze anderen kunnen helpen. Ze hebben recht om op hun eigen manier bij te dragen aan het geheel.

Peuters kunnen enige tijd zelfstandig spelen. Als ze de pedagogisch medewerker nodig hebben, zoeken ze vaak zelf contact. Maar peuters ontdekken een nieuwe vorm van afhankelijkheid: van anderen kinderen. Ze ontdekken dat andere kinderen niet meer met je willen spelen als je geen rekening met hen houdt; dat je moet proberen anderen ter wille te zijn, dat soms de wet van de sterkste geldt. Peuters zijn meer autonoom in relatie tot de pedagogisch medewerkers, maar als ze willen samenspelen zijn ze afhankelijker van de regels van het kinderspel. Soms hebben ze hulp nodig bij het leren samenspelen met andere kinderen.

18. Afscheid nemen

Wanneer een kind om welke reden dan ook de opvang verlaat vinden wij het belangrijk hier aandacht aan te besteden. Het betreffende kind en de anderen kinderen van de groep bereiden wij hierop voor. We maken een afscheidsmuts voor het kind en vaak is er ook een traktatie. We stimuleren de gezonde traktaties. Met de ouder(s)/verzorger(s) plannen we voorafgaand voor het kind de opvang verlaat een exitgesprek. Zie voor verdere informatie het Huishoudelijk en Plaatsingsreglement, onder Beëindiging overeenkomst.

19. Lichamelijke verzorging en hygiënische leefomgeving

Met ouder(s)/verzorger(s) wordt de specifieke verzorging van de kinderen doorgesproken in het intake/plaatsingsgesprek. Gegevens over ouder(s)/verzorger(s) en kind, voeding en slaaptijden, vaccinaties enz. worden digitaal geregistreerd bij ouder- en kindgegevens. In geval van veranderingen stellen ouder(s)/verzorger(s) en beroepskrachten elkaar op de hoogte. Naarmate de kinderen ouder worden, stimuleren wij hen spelenderwijs tot zelfredzaamheid. De kinderen worden regelmatig verschoond en handen wassen gebeurt na ieder toiletbezoek. Kleding moet praktisch zijn en lekker zitten zodat het kind zich vrij voelt om goed te kunnen bewegen. Voorwaarde bij een goede lichamelijke verzorging is een hygiënische leefomgeving. De ruimtes zijn veilig ingericht en de materialen waarmee de kinderen spelen hebben veiligheid als uitgangspunt bijv. geen kleine stukjes laten rondslingeren, het speelgoed nakijken op mankementen en dit herstellen of in overleg met de directie weggooien. Voor de fysieke veiligheid en gezondheid voeren wij jaarlijks een risico-inventarisatie uit. De controles op de wettelijke eisen die aan (brand)veiligheid en gezondheid worden gesteld vinden jaarlijks plaats. Toezichthouder is de GGD.

Alle pedagogisch medewerkers hebben een (Kind)EHBO-diploma en/of een diploma bedrijfshulpverlening (BHV). De EHBO-koffer staat op een vaste plaats. Dit is: rechterbovenkast groep 2.

Het behoort tot de taak van de beroepskrachten ervoor te zorgen dat alles op een hygiënische manier schoongehouden wordt. Dit gebeurt aan de hand van een schoonmaakrooster, want waar veel kinderen bij elkaar zijn, zijn ook bacteriën (zie hiervoor veiligheid & gezondheidsreglement).

20. Voorbeelden richtlijnen

Eén (of twee) keer per jaar wordt in samenwerking met de basisschool een ontruimingsoefening gehouden aan de hand van het ontruimingsplan. Na de oefening wordt een verslag geschreven.

Afspraken voor de pedagogisch medewerkers die voortkomen uit de risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid zijn vastgelegd in Reglement Veiligheid & Gezondheid. Deze worden regelmatig besproken op een teamvergadering.

De pedagogisch medewerkers zijn ook alert op tekenen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het protocol Kindermishandeling en huiselijk geweld van Rotterdam en de meldcode.

21. Omgaan met zieke kinderen

Zieke kinderen hebben behoefte aan rust en zorg. Ook al zijn de pedagogisch medewerkers begaan met het zieke kind, zij kunnen het kind niet de persoonlijke aandacht geven die het op dat moment nodig heeft. Andere kinderen zouden benadeeld kunnen worden omdat de aandacht onevenredig verdeeld wordt. Daarom wordt, zodra de pedagogisch medewerkers constateren dat een kind ziek is, contact opgenomen met de ouder met de vraag of het kind zo snel mogelijk opgehaald kan worden. Hiervoor hebben wij het ziekteprotocol en medisch handelen, dat voor plaatsing aan de ouders wordt verstrekt.

**Voor meer informatie, zie ons ziektebeleid 2020-2021.*

22. Steunen en stimuleren van spelen en leren

Pedagogische medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen door voorwaarden te scheppen. Zij hebben verschillende middelen om spontaan spel en te leren. “Spel is werk van kinderen die groot willen worden”. Wij stimuleren een verkennende en ontdekkende houding bij het kind, zodat ze zelf vragen gaan stellen over de wereld om hen heen en daar ook zelf antwoorden op gaan zoeken. Dit draagt bij tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Wij vinden dat een kind moet kunnen opgroeien in directe ontmoeting met de natuur, de omgeving. Het dagelijks leven is daarbij een bron van inspiratie. De inrichting van het kinderdagverblijf moet zowel binnen als buiten uitnodigend zijn met veel afwisseling en zoveel mogelijk natuurlijke elementen. De groepsindeling en het dagritme zorgen voor goede balans tussen samen en alleen, rust en uitdaging. Als basisbehoeften van kinderen zijn bevredigd, staan ze open voor leren. Voor het aanbieden van spelmateriaal passend bij het kind of de groep is kennis en goede observatie nodig. Het observeren, doelen stellen en plannen maken, helpen pedagogische medewerkers om kansen te grijpen en te creëren om kinderen een extra impuls te geven.

Hieronder volgen een aantal belangrijke voorwaarden om spel tot zijn recht te kunnen laten komen:

- **Observeren, doelen stellen en plannen:**
het zien van kansen om kinderen een extra impuls te geven.
- **Kansen grijpen:**
in gaan op wat het kind aangeeft.
- **Kansen creëren:**
aanbieden van verschillende activiteiten.
- **Gebruik maken van de groep:**
de speelruimte om te experimenteren en te leren, elkaar stimuleren in activiteiten.
- **Stimulerende communicatie:**
samen met kinderen doen en ervaren.
- **Positief leiding geven en verdelen van macht:**
duidelijk aangeven van volgen en gehoorzamen, van volgen en leiding geven.
- **Diversiteit:**
oog hebben voor de eigenheid van een kind.

Een middel om een extra impuls te geven is het gebruikmaken van een programma voor: Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)*. Het doel van VVE is het voorkomen van (taal)achterstanden bij kinderen van 2 tot 6 jaar. Uitgangspunten hiervan zijn “voorkomen is beter dan genezen” en “hoe eerder hoe beter”. VVE bestaat uit een aantal instellingsgerichte educatieve programma’s die beginnen in de voorschoolse periode en die door lopen in de eerste twee jaar van het basisonderwijs.

Het VVE-programma is niet alleen gericht op cognitieve en taalontwikkeling, maar ook op sociale, emotionele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling. Door het werken met een VVE-programma hebben de pedagogische medewerkers een instrument om achterstanden te signaleren en waar mogelijk te voorkomen.

23. Spel en spelmateriaal in binnen- en buitenruimte

Activiteiten:

De kinderen spelen in het begin van de ochtend en aan het einde van de middag vrij. De kinderen hebben een vaste groep. Het vrij spelen geeft het kind de mogelijkheid z'n plekje te vinden binnen de groep. Ook kan de leiding door observatie zich een beeld vormen van de individuele behoeften van het kind en de behoeften van de groep. Op basis hiervan worden activiteiten aangeboden. Kinderen worden gestimuleerd maar niet verplicht om mee te doen met activiteiten. Het belangrijkste doel hiervan is "plezier beleven aan", daarnaast het opdoen van kennis.

Naast losse activiteiten zijn er ook activiteiten rond verschillende thema's bijv. jaargetijden en verschillende jaarfeesten. Ook besteden we uitgebreid aandacht aan de verjaardag van ieder kind. Het jarige kind is het feestelijk middelpunt op zo'n dag, er worden verjaardagsliedjes gezongen en het kind mag trakteren. Eén maal per jaar, vieren we de "verjaardag" van De Zeebaboe. De invulling kan verschillen, soms is er voor de oudste peuters een uitstapje, een andere keer vieren we dit op De Zeebaboe.

Fantasie:

Al spelend ontwikkelen kinderen hun fantasie. Ze komen in aanraking met mensen, dieren en dingen in allerlei verschillende omstandigheden. Deze zetten zich in beelden vast in hun hoofd. Die beelden kunnen zij zich weer herinneren. Als ze net doen alsof die beelden werkelijkheid zijn, fantaseren ze. Dit is al te zien bij heel jonge kinderen. Het is belangrijk dat het kind hiervoor ook spelmateriaal aangeboden krijgt, bijv. verkleedkleden. Maar hun inlevingsvermogen is zo groot dat ze zonder moeite een eend, vlinder of een kikker kunnen zijn. Ze leven in een eigen kinderwereld waarin fantasie en werkelijkheid door elkaar heen lopen. Verhalen kunnen hier heel goed op aansluiten.

De buitenspeelruimte:

De buitenspeelruimte van De Zeebaboe sluit direct aan op het dagverblijf. De groepsruimte van groep 1 heeft openslaande deuren naar de speelplaats. De ruimte is afgezet met een hekwerk. Direct buiten het hek zijn bomen die in de zomer voor schaduw zorgen. De Zeebaboe heeft een eigen speelplaats, die d.m.v. een hekwerk gescheiden is van de speelplaats van de kleuters van de basisschool. Vanuit de beiden groepsruimtes is de buitenruimte goed te overzien. Kinderen spelen altijd buiten onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Aan de zijkant van het pand bevindt zich een bergruimte (schuurtje), waar alle speelmaterialen, zoals driewielers, stepjes, poppenwagens, bobbycar etc. worden opgeborgen. Ook hebben wij een patio voor de jongste kinderen. Hier ligt kunstgras, wat een prima ondergrond is voor de kleinsten.

In de zomer worden de kinderen bij zonnig weer ingesmeerd met een zonnecrème met hoge beschermingsfactor en vragen we de ouders thuis in te smeren en een zonnepetje mee te geven.

Buiten spelen en natuurbeleving:

Natuur is leerzaam en mooi, geeft rust en daagt uit. Je kunt er van alles mee doen. Voor kinderen is het een onuitputtelijke bron van speelplezier en spelenderwijs leren wat zomaar voor het oprapen ligt. Als kinderdagverblijf willen wij de kinderen de kans bieden om natuur te leren kennen en ervan te genieten. Daarom gaan wij vaak naar buiten met de kinderen. Ook heeft De Zeebaboe beschikking over een grote moestuin met kas, waarin groente en fruit verbouwd worden. Ook kunnen we hier picknicken en op insectenjacht. Ze leren te verzorgen en weten de oorsprong van groente en fruit. Ouders mogen in hun vrije tijd met de kinderen naar de moestuin.

Kinderen staan spelend in de wereld. Zonder spelen kunnen kinderen niet groot worden. Kleine kinderen leren buiten verschillende soorten ondergrond, het zachte zand, het kriebelende gras, de hardheid van steen. Ook het verstand en denkvermogen ontwikkelen buiten. Het kind ervaart dat dingen heel verschillend zijn. Het één is glad, het ander ruw, koud, warm, hard, nat of droog. Het leert dat iets hoog is, dichtbij, veraf, groot of klein. De ouders, pedagogisch medewerkers en andere kinderen spelen een centrale rol in het leven van het kind. Het krijgt z'n eerste indrukken hoe er met mensen, dieren planten en dingen wordt om gegaan, bijv. bij het voeren van de eendjes of de meeuwen de zorgzaamheid voor dieren. Het kind ervaart in allerlei spelsituaties gevoelens. Daarbij is het van belang dat volwassenen hun eigen irrealistische angsten niet overbrengen op kinderen. "Enge" beesten kunnen worden opgevangen in een doek en buiten weer losgelaten worden, want alle dieren hebben evenveel recht op een plekje in de wereld.

24. De ruimte

Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Een aantrekkelijke en vertrouwde omgeving wordt gecreëerd door sfeervol en harmonieuze aankleding en kleurgebruik.

Zowel de binnen- als buitenruimte voldoen aan de normen van hygiëne en veiligheid. Met behulp van risico-inventarisaties worden de veiligheid en gezondheid van de kinderen bewaakt. Er wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdagingen voor de kinderen. Ze leren binnen en buiten om te gaan met de risico's die ze aankunnen.

Jonge kinderen staan bijv. graag voor het raam te kijken. Zo hebben ze op veilige afstand contact met de grote wereld. Ze zien hun ouders weggaan en aankomen bij het halen en ze zien waar geluiden vandaan komen.

Kinderen doen veel en graag samen, maar hebben ook behoefte aan rust en privacy. Bij hun spel- en leeractiviteiten willen ze soms niet gestoord worden en geconcentreerd bezig zijn. Door de inrichting van de ruimte zorgen de pedagogisch medewerkers dat privacy en veiligheid samengaan. Maar ook zijn er gedurende de dag veel momenten waarop de kinderen samen zijn. Er is een plek waar kinderen samen kunnen zingen of vertellen. Dit kan met de groep, maar soms ook in sub groepjes zijn. De plaats van de stoelen en tafels moet uitnodigend zijn. Een bank of kussenhoek vergroot de intimiteit en verbondenheid op de groep.

Jonge kinderen zijn extra gevoelig voor prikkels uit de omgeving. De pedagogisch medewerkers zorgen daarom voor een juist prikkelniveau.

Kinderen worden geprikkeld op hun ontwikkelingsniveau en in overeenstemming met hun behoeften en temperament. Dit betekent dat er een juiste balans is tussen het vertrouwde "dat voelt veilig" en het nieuwe dat uitdaagt tot onderzoeken en spelen.

25. Samenwerking met de ouders

Ouders zijn en blijven de eerste verantwoordelijke opvoeders van hun kind. Een goed contact en samenwerking met de ouder vinden wij dan ook een voorwaarde om optimaal met de kinderen te kunnen werken.

Pijlers hierbij zijn:

- **wederzijds begrip en waardering**
Tijdens de eerste weken dat kind en ouders de opvang bezoeken wordt de basis gelegd voor wederzijds begrip tussen de ouders, het kind en de pedagogisch medewerkers. Maar ook daarna blijft een dagelijks welkom nodig. De ouders die merken dat hun kind gezien er gewaardeerd wordt, laten hun kind met een positief gevoel achter op de groep. Dit heeft een positief effect op het enthousiasme waarmee het kind zijn dag op de opvang begint. omgekeerd is het voor de medewerkers fijn als ze iets weten van de thuissituatie, als ze snappen waarom een kind bijvoorbeeld moe is of hangerig of opgewonden over een feestelijke gebeurtenis.
- **wederzijds adviseren en informeren**
Tweerichtingsverkeer is in het belang van het kind, een gezamenlijke aanpak op basis van de ervaringen van zowel ouders als pedagogische medewerkers. Ouders inzicht geven op en ze op de hoogte houden van de ontwikkelingen van hun kind is van groot belang. Dit kan bijvoorbeeld door het schrijven van een verhaal in het digitale schriftje kan hier een voorbeeld van zijn. De pedagogisch medewerker kan ook de hulp van ouders inschakelen door hen mee te laten denken en praten over bepaalde situaties. Hierdoor creëer je voor beide partijen betrokkenheid.
- **heldere en realistische afspraken maken**
De protocollen, de algemene voorwaarden en de afspraakformulieren informeren de ouders over de regels, rechten en plichten die de opvang aan ze stelt. Maar anderzijds ook een voortdurende afstemming met de pedagogisch medewerkers over zaken zoals, voeding, zindelijkheid en de omgang met het kind.
- **diverse momenten en vormen van contact met de ouders**
Momenten van contact zijn er dagelijks bij het halen en brengen en tijdens de jaarlijkse oudergesprekken aan de hand van het observatieverslag dat de pedagogisch medewerkers hebben gemaakt. Soms is er een extra gesprek nodig als er zorgen omtrent een kind zijn. Dit kan een vraag vanuit zowel de ouders als de pedagogisch medewerker zijn.
- **de mogelijkheid van het afnemen van extra dagdelen**
Wanneer er behoefte is van het afnemen van extra dagdelen schat de pedagogisch medewerker samen met de ouders in of dit raadzaam voor het kind is. Mocht het voor de ontwikkeling van het kind raadzaam zijn extra dagdelen af te nemen. Wordt dit met de ouders besproken.

Belang van oudercontacten:

De opvoeding van de kinderen binnen het kinderdagverblijf wordt met de ouders gedeeld. Oudercontacten zijn een voorwaarde om te komen tot een goede afstemming tussen de opvoeding van de ouders en het kinderdagverblijf. Oudercontacten zijn ook bedoeld om ouders in staat te stellen hun kind met een gerust hart over te dragen aan de opvoeding in het kinderdagverblijf.

Privacy:

Ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle in vertrouwen

gegeven informatie. Zij worden als eerste op de hoogte gebracht wanneer er contact met derden is over hun kind, bijv. het consultatiebureau. Er wordt door de pedagogisch medewerker/mentor geen vertrouwelijke informatie over de kinderen of ouders aan andere kinderen of ouders in de dagopvang doorgegeven. Ook worden geen vertrouwelijke gegevens tussen de pedagogisch medewerkers uitgewisseld, alleen diegene die in directe lijn staat met het kind en ouder. Informatie van ouders die van belang is voor het functioneren van het kind in de groep wordt wel uitgewisseld met de beroepskrachten/mentor.

Klachten van ouders:

Het kan natuurlijk voorkomen dat een ouder het niet eens is met een handeling van een pedagogisch medewerker of de organisatie. De Zeebaboe heeft daarvoor een klachtenprocedure. Wij stimuleren de ouders om eerst hun klacht te bespreken met de desbetreffende persoon. Komen zij er samen niet uit, dan kan de ouder aankloppen bij de directie. Ouders zijn niet verplicht om eerst hun klacht neer te leggen bij de organisatie. De Zeebaboe is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, die per 1 januari 2016 de ZcKK heeft vervangen. Onze klachtenregeling staat op de website en ligt ter inzage bij De Zeebaboe.

Tevredenheidonderzoek:

Elke drie jaar is er een tevredenheidonderzoek. Dit onderzoek beslaat de verschillende aspecten van onze dienstverlening. Wij hechten veel waarde aan het oordeel van de ouders. De resultaten van het onderzoek worden op de locaties en in het managementteam besproken om te komen tot aanbevelingen ter verbetering van de betreffende dienst. De aanbevelingen worden op de locatie in het locatiewerkplan opgenomen. De voorscholen sturen ook een verslag van het onderzoek naar de gemeente, als onderdeel van de subsidieverantwoording.

Oudercommissie:

Kinderdagverblijf De Zeebaboe beschikt over een oudercommissie. De wettelijk verplichte oudercommissie is opgericht om de kwaliteit en de dienstverlening van het kinderdagverblijf te waarborgen en daar waar mogelijk te verbeteren. Ouders kunnen er vragen en/of opmerkingen kwijt omtrent alle zaken die betrekking hebben op het "reilen en zeilen" van het kinderdagverblijf. De oudercommissie bestaat momenteel uit een drietal ouders, waarvan een of meerdere kinderen momenteel op het kinderdagverblijf zitten.

De doelstellingen van de oudercommissie zijn:

1. Het vertegenwoordigen van alle ouders
2. De belangen van de kinderen en hun ouders zo goed mogelijk behartigen.
3. "Kwaliteitsbewaking" van de kinderopvang en daar waar mogelijk verbeteren.
4. De oudercommissie dient als aanspreekpunt/ klankbord voor de ouders.

De oudercommissie heeft een adviserende functie naar de houder van het kinderdagverblijf over o.a. de volgende zaken: het pedagogisch beleid, gezondheid, veiligheid, hygiëne, welzijn van de kinderen en de afhandeling van klachten.

De oudercommissie werkt volgens het "Huishoudelijk reglement van de oudercommissie op kinderdagverblijf De Zeebaboe". Hierin is o.a. vastgelegd wat de taken en functies van de oudercommissie zijn. Voor meer informatie over de inhoud van het huishoudelijk reglement en/of de oudercommissie kunnen ouders de oudercommissie bereiken door te e-mailen naar oudercommissie@zeebaboe.nl.

26. Kwaliteit

Randvoorwaarden:

De numerieke randvoorwaarden voor de maximale groepsgrootte (aantal kinderen), maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker en de fysieke randvoorwaarden (binnen – m² - en buiten) staan beschreven in:

- Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK)
- Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Besluit harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Regeling harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Personeel:

De pedagogisch medewerkers voldoen aan het opleidingsniveau zoals beschreven in de CAO Kinderopvang en Welzijn. De pedagogische medewerkers die een VVE-programma (gaan) uitvoeren volgen een speciale scholing die bij de betreffende VVE-methode hoort. Elk personeelslid is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG).

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling:

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is bekend bij alle pedagogisch medewerkers en aanwezig binnen het kinderdagverblijf. De pedagogisch medewerkers worden regelmatig door middel van opfriscursussen op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen. Binnen het kinderdagverblijf is een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanwezig. De pedagogisch medewerkers kunnen bij de aandachtsfunctionaris terecht met vragen rondom dergelijke situaties.

Inspectie GGD:

De kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en voorscholen worden geregistreerd en geïnspecteerd door de GGD. De resultaten van deze inspecties kunnen worden ingezien op de site LRK (Landelijk Register Kinderopvang), op de locatie en op de website van De Zeebaboe zijn de uitkomsten en adviezen van deze inspecties terug te vinden en vormen vervolgens onderdeel van de werk- en verbeterplannen die jaarlijks worden vastgesteld en uitgevoerd.

